

RAZVOJ IZOBRAŽEVALNE DEJAVNOSTI NA UNIVERZI V MARIBORU

ANDREJ SOTLAR, SEBASTIJAN FRUMEN

Univerza v Mariboru, Maribor, Slovenija
andrej.sotlar@um.si, sebastijan.frumen@um.si

Izobraževalna dejavnost, ki jo danes izvajamo na Univerzi v Mariboru, ima korenine v višješolskem in visokošolskem izobraževanju, ki se je na (danes) posameznih članicah univerze začelo že kakšno desetletje in pol pred ustanovitvijo univerze. Študijski programi so nastajali glede na potrebe najprej lokalnega, kasneje pa širšega gospodarskega in družbenega okolja. Po ustanovitvi univerze se je nabor študijskih programov in področij hitro povečeval, še posebej z ustanavljanjem oz. pridruževanjem novih fakultet. Danes sedemnajst članic Univerze v Mariboru na vseh stopnjah študija ponuja 178 študijskih programov s področja tehnike, naravoslovja, kmetijstva, medicine, družboslovja in humanistike. Bogat nabor študijskih programov, njihovo stalno posodabljanje in prilagajanje potrebam družbe, interdisciplinarnost, internacionalizacija in konstantno število vpisanih študentov so glavne značilnosti njene izobraževalne dejavnosti. Vse navedeno Univerzo v Mariboru opredeljuje kot pomembno vseslovensko visokošolsko izobraževalno institucijo, ki je že zdavnaj presegla potrebe lokalnega oz. regionalnega okolja in samozavestno nastopa v globalnem akademskem prostoru.

DOI
[https://doi.org/
10.18690/um.1.2025.6](https://doi.org/10.18690/um.1.2025.6)

ISBN
978-961-299-000-8

Ključne besede:
izobraževanje,
študijski programi,
razvoj,
članice univerze,
Univerza v Mariboru

DOI
[https://doi.org/
10.18690/um.1.2025.6](https://doi.org/10.18690/um.1.2025.6)

ISBN
978-961-299-000-8

Keywords:

education,
study programmes,
development,
university members,
University of Maribor

DEVELOPMENT OF EDUCATIONAL ACTIVITY AT THE UNIVERSITY OF MARIBOR

ANDREJ SOTLAR, SEBASTIJAN FRUMEN

University of Maribor, Maribor, Slovenia
andrej.sotlar@um.si, sebastijan.frumen@um.si

The educational activity currently carried out by the University of Maribor has its roots in higher vocational and higher education, which began at the institutions that would later become its constituent members, approximately a decade and a half prior to the University's formal establishment. The development of study programmes was initially guided by the needs of the local community, gradually expanding to address broader economic and societal demands. Following the founding of the University, the range of study programmes and fields of study expanded rapidly, particularly through the establishment or integration of new faculties. At present, the University of Maribor comprises seventeen members, collectively offering 178 study programmes across all levels of higher education in the fields of engineering, natural sciences, agriculture, medicine, social sciences, and the humanities. A diverse and comprehensive selection of study programmes, their continual adaptation to societal needs, an interdisciplinary orientation, a strong commitment to internationalisation, and a consistent rate of student enrolment are key features of its academic engagement. These attributes position the University of Maribor as a significant national higher education institution, which has long since transcended its local and regional origins and now confidently asserts its presence within the global academic sphere.

University of Maribor Press

1 Uvod

Verjetno ni področja delovanja, ki je za posamezno univerzo tako značilno, kot je izobraževalna dejavnost. Resda danes univerze brez raziskovalne dejavnosti ni, toda zgodovinsko gledano je šlo vedno najprej za podajanje in sprejemanje znanja, torej za odnos med učiteljem in učencem oziroma profesorjem in študentom. Zapisano brez dvoma velja tudi za Univerzo v Mariboru, saj so mnoge visokošolske institucije izvajale svoje študijske programe že precej prej, preden je bila ustanovljena univerza oziroma preden so se vanjo vključile.

Ker je šlo pri razvoju študijskih programov ob ustanovitvi univerze v glavnem za kontinuiteto, naša zgodba o izobraževalni dejavnosti Univerze v Mariboru sega vse do konca petdesetih let 20. stoletja, ko se je v Mariboru in Kranju začelo prebujati terciarno izobraževanje. Glavnino poglavja pa predstavlja predstavitev razvoja izobraževalne dejavnosti po nastanku univerze oz. v času delovanja posameznih fakultet po njihovi vključitvi v univerzo. Predstavniki fakultet¹ so posredovali krajše zapise o začetkih, razvoju in prelomnicah njihove izobraževalne dejavnosti, koordinatorja poglavja pa sva jih poskusila strniti v čim bolj koherentno celoto. Sklepni del vsebuje tudi seznam vseh trenutno obstoječih študijskih programov in nekaj najbolj povednih statističnih podatkov, ki se nanašajo na izobraževanje. Podatki zajemajo obdobje zadnjih desetih let, ko so bili dodobra razviti študijski programi tudi na najmlajših članicah Univerze v Mariboru.

2 Začetki terciarnih študijskih programov pred ustanovitvijo Univerze v Mariboru

V desetletju in pol pred ustanovitvijo Univerze v Mariboru leta 1975 so se skoraj istočasno začeli razvijati višješolski in kasneje visokošolski študijski programi na izobraževalnih zavodih, ki so se kasneje združili v univerzo. Višje oz. visoke šole in njihovi študijski programi so nastajali kot odgovor na potrebe gospodarstva in

¹ Predstavniki fakultet, ki so pripravili pregled izobraževalne dejavnosti po fakultetah: Aleksandra Pisnik (EPF UM), Boštjan Vlaović (FERI UM), Sebastijan Seme in Jurij Avsec (FE UM), Marko Jaušovec (FGPA UM), Samo Korpar (FKKT UM), Anastazija Gselman (FKBV UM), Matevž Obrecht (FL UM), Marko Jakovac (FNM UM), Polona Šprajc (FOV UM), Matej Zadravec (FS UM), Barbara Pavlaković Farrell (FT UM), Andrej Sotlar in Maja Modic (FVV UM), Klavdija Čuček Trifkovič (FZV UM), Alja Lipavc Oštir in Joca Zurec (FF UM), Radovan Hojs (MF UM), Črtomir Matejek (PEF UM), Darja Senčur Peček (PF UM). Za njihov prispevek se jim najlepše zahvaljujemo, za pomoč pa smo hvaležni tudi strokovnim službam članic in rektorata Univerze v Mariboru.

družbenih dejavnosti v lokalnem in širšem slovenskem prostoru, in sicer v skladu s takratno zakonodajo na področju terciarnega izobraževanja v Sloveniji.

Tako je bila na pobudo mariborskih gospodarskih organizacij in strokovnih združenj leta 1959 ustanovljena Višja tehniška šola (njene današnje naslednice so Fakulteta za strojništvo, Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko, Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo ter Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo), saj je bil Maribor v tistem času najbolj razvito industrijsko središče v Sloveniji, v katerem je bilo čutiti veliko potrebo po kadru z višješolsko izobrazbo. Višja šola, postavljena v to industrijsko okolje, je najlažje in najhitreje zadovoljila velike kadrovske potrebe, razvita industrija pa je šoli pomagala z visoko kvalificiranim in znanstvenim kadrom z bogatimi praktičnimi izkušnjami. Leta 1973 se je preoblikovala v Visoko tehniško šolo v Mariboru, kar je omogočilo uvedbo visokošolskih študijskih programov za izobraževanje diplomiranih inženirjev ter organizacijo podiplomskega študija ter pravico podeljevanja znanstvenih naslovov magister in doktor tehniških znanosti. Leta 1975 so delavci in študenti sprejeli sklepe o organiziranju štirih temeljnih visokošolskih organizacij združenega dela Visoke tehniške šole Univerze v Mariboru, ki so delovale na področju strojništva, elektrotehnike, gradbeništva in kemijske tehnologije (Prebevšek, 2021).

Leta 1959 je svojo pot začela tudi Višja komercialna šola v Mariboru (današnja Ekonomsko-poslovna fakulteta). Prvotno sta v okviru šole obstajala dva oddelka – zunanjetrgovinski in industrijski, kasneje pa štirje: zunanjetrgovinski, splošno komercialni, računovodsko-finančni in bančni. Leta 1962 se je šola preimenovala v Višjo ekonomsko-komercialno šolo (VEKŠ). Študijska dejavnost se je hitro širila, tako sta bila na primer ustanovljena oddelki za turizem in gostinstvo (1960/61) ter oddelka za transport in zavarovanje (1961/62). Pomemben razvojni mejnik je bila ustanovitev Visoke ekonomsko-komercialne šole leta 1969, ki je poleg višješolskih študijskih programov (ekonomija in komerciala) uvedla še visokošolske (ekonomsko-finančne in tehnično-ekonomske smeri). Leta 1971/72 je fakulteta uvedla podiplomski študijski program za marketing in finance, čeprav velja omeniti, da so se zametki podiplomskega študija pričeli že leta 1963 (podiplomski študij za gospodarstvenike, ki je potekal v obliki seminarjev). Leta 1974 je bil sprejet novi učni načrt, ki je omogočal enoten prvi letnik in specializacijo v kasnejših letnikih. Takšna organizacija je bila bolj fleksibilna in je študentom omogočala premišljeno izbiro smeri, hkrati pa je zagotavljala bolj racionalno izvedbo pedagoškega procesa (Bastič, 2009).

V Kranju je bila leta 1959 ustanovljena Višja kadrovsko-socialna šola (današnja Fakulteta za organizacijske vede), ki je nastala v okviru Zavoda za izobraževanje kadrov in preučevanje organizacije dela. Šola je bila sprva namenjena vodstvenim kadrovskim delavcem, izobraževanje pa je potekalo v obliki več celodnevnik seminarjev. Že naslednje leto je postala vseslovenska višja šola za kadrovske delavce. V letu 1963 je šola razvila organizacijsko smer in smer varstva pri delu. Leta 1965 se je preimenovala v Višjo šolo za organizacijo dela. Oblikovani so bili novi študijski programi in temu primerno tudi nove metode in tehnike pedagoškega dela. Veliko zanimanja je šola počela tudi v drugih republikah tedanje Jugoslavije. Ob pripravah na prehod iz višje v visoko šolo v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja se je razvoj usmerjal v študij organizacijskih ved (študij računalništva, industrijsko pedagoško izobraževanje ter interdisciplinarni razvoj programov). Organizacijske znanosti so se že od samega začetka razvoja znanosti za razliko od ostalih znanosti znotraj poslovnih in upravnih ved usmerjale v razmerja znotraj organizacije. Leta 1974 se je višja šola preoblikovala v Visoko šolo za organizacijo dela (Podlogar in Zupan, 2009).

Leta 1960 je bila ustanovljena dvoletna Višja agronomska šola (današnja Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede). Prvih deset let je izobraževala obratne inženirje (strokovnjake za prenos aplikativnih in razvojnih dognanj v prakso) na sadjarsko-vinogradniški, poljedelski in živinorejski študijski usmeritvi. Študenti so izobraževalni proces obiskovali redno ali ob delu. V prvem obdobju je bilo vpisanih za 30 odstotkov več izrednih kot rednih študentov. Predavanja so bila, razen v Mariboru, organizirana tudi v več mestih po Sloveniji, v sodelovanju z delavskimi univerzami in nekaterimi kmetijskimi šolami. Skozi desetletje se je Višja agronomska šola prilagajala potrebam družbe in razvoja kmetijstva. Kot prva v tedanji Jugoslaviji je prepoznala potrebo po prilagoditvah, zato je v študijskem letu 1971/72 uvedla študijski program, osredotočen na kmetijsko pospeševanje (svetovanje). Zaradi hitrega razvoja kmetijske mehanizacije in modernizacije kmetijstva je šola v naslednjem študijskem letu 1972/73 akreditirala še interdisciplinarni študijski program kmetijskega strojništva, katerega izvajalci so bili sodelavci Višje agronomske šole in oddelka za strojništvo tedanje Visoke tehniške šole (Nemec in Turk, 2005).

Leta 1960 je z izobraževanjem začela tudi Višja pravna šola (današnja Pravna fakulteta). Prva predavanja so bila izvedena 17. oktobra istega leta, in sicer izrednim študentom 29. septembra 1962 je potekala podelitev diplom prvim diplomantom

dvoletnega študija prava v Mariboru. Prva desetletja delovanja Višje pravne šole je zaznamovalo več neuspešnih poskusov preoblikovanja v Visoko pravno šolo. To se je naposled zgodilo leta 1990, še bistveno prej (1975) pa je Višja pravna šola podpisala samoupravni sporazum o združitvi z Univerzo v Mariboru (Ivanjko idr., 2010).

Leta 1961 je bila ustanovljena štiriletna Pedagoška akademija (naslednice so Pedagoška fakulteta, Filozofska fakulteta in Fakulteta za naravoslovje in matematiko), ki je študente najprej izobraževala skozi višješolske, ko se je pokazala potreba za to, pa še skozi visokošolske študijske programe. S tem je Pedagoška akademija dobila tudi značaj specializirane visoke šole z dvostopenjskim poukom. To je bil v tistem obdobju izjemen dogodek, saj je mesto Maribor ob petih višjih šolah dobilo tudi prvo visoko šolo, ki je izobraževala kadre za potrebe predšolske, osnovnošolske in kasneje tudi srednješolske prakse. Že v šestdesetih letih prejšnjega stoletja se je bilo tako v Mariboru mogoče izobraževati v okviru številnih predmetnih skupin kot so razredni pouk, slovenščina in srbohrvaščina, nemščina in slovenščina, angleščina in slovenščina, matematika in fizika, tehnična vzgoja in fizika, likovna vzgoja v povezavi z enim od predmetov drugih predmetnih skupin, glasba, geografija in zgodovina, biologija in kemija, telesna vzgoja idr. (Bračič, 2011).

3 Razvoj izobraževalne dejavnosti članic Univerze v Mariboru – študijski programi, prelomnice, internacionalizacija, posebnosti

Po ustanovitvi Univerze v Mariboru, v katero se je leta 1975 združilo šest višjih oz. visokih šol, je opaziti pospešen vsestranski razvoj članic in njihovih študijskih programov. Za osemdeseta in devetdeseta leta je bilo značilno preoblikovanje visokih šol v fakultete, za čas po letu 2000 pa implementacija načel Bolonjske deklaracije in bistveno povečanje nabora študijskih programov z ustanavljanjem oz. pridruževanjem novih članic univerze. Določeno dinamiko je v ta proces vnesla tudi ustanovitev sedmih fakultet z razdružitvijo dveh fakultet, ki sta bili ustanovni članici univerze. Tako so leta 1995 iz Tehniške fakultete nastale štiri fakultete, leta 2006 pa s preoblikovanjem Pedagoške fakultete tri samostojne fakultete.

V nadaljevanju je strnjeno predstavljen razvoj izobraževalne dejavnosti po sedanjem abecednem vrstnem redu članic Univerze v Mariboru. Na koncu vsakega podpoglavja so navedeni tudi viri, na katere so se pretežno naslanjali predstavniki fakultet in koordinatorja poglavja.

3.1 Ekonomsko-poslovna fakulteta Univerze v Mariboru (EPF UM)

Po vključitvi v univerzo je šel razvoj visoke šole v smeri ekonomsko-komercialnih in ekonomsko-organizacijskih znanosti, temu primerno pa so bile vzpostavljene tudi posamezne katedre. Leta 1989 se je visoka šola preoblikovala in preimenovala v Ekonomsko-poslovno fakulteto. Že naslednje leto je uvedla MBA program z dvema moduloma (Splošni management in Temelji funkcijskega managementa) ter štirimi izbirnimi moduli. Program je pridobil mednarodno akreditacijo ECBE in omogočil mednarodne izmenjave študentov. Velika sprememba študijskih programov na rednem dodiplomskem študijskem programu je bila izvedena leta 1991, ko je bil za diplomirane ekonomiste uveden integralni visokošolski študijski program s sedmimi smermi: bančništvo in finance, ekonomska smer, marketing, mednarodna menjava, podjetništvo, poslovna informatika, poslovna organizacija. V letih 1991–1998 je na EPF UM potekalo več TEMPUS projektov, ki so fakulteto povezali s pomembnimi univerzitetnimi partnerji v Nemčiji, Belgiji, Švedski, Avstriji in Italiji. Prek teh povezav je bil ustvarjen izredno uspešen študijski program Management malih in srednjih podjetij (prvi te vrste v Sloveniji), ki se je kasneje preimenoval v študijsko smer Podjetništvo (Bastič, 2009).

Naslednja večja prenova študijskih programov je bila izvedena leta 1996, ko so bili akreditirani univerzitetni študijski program Ekonomija, visokošolski strokovni študijski program Poslovna ekonomija in interdisciplinarni univerzitetni študijski program Gospodarsko inženirstvo (GING), ki ga je EPF UM izvajala skupaj s Fakulteto za strojništvo UM, Fakulteto za elektrotehniko, računalništvo in informatiko UM in Fakulteto za gradbeništvo UM (sedanjo Fakulteto za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo UM). Ta študijski program je bil prvi tovrstni program v Sloveniji. V letih 1998/99 je fakulteta okrepila mednarodno sodelovanje z dansko Esbjerg Business Academy in v okviru programa Socrates-Erasmus sklenila pogodbe z 10 evropskimi univerzami. To je študentom omogočilo študij in opravljanje prakse v tujini ter sodelovanje v mednarodnih izobraževalnih ciklih.

V 21. stoletju je fakulteta še dodatno okrepila svoje mednarodno sodelovanje, inovirala študijske programe in pridobila mednarodne akreditacije. V letu 2006/07 se je vpisala prva generacija študentov v bolonjske študijske programe 1. in 2. stopnje, leto kasneje pa se je začel študij na prenovljeni 3. stopnji. Ob bolonjski prenovi je tudi interdisciplinarni študijski program GING dobil 2., kasneje pa še 3.

stopnjo (Hauptman in Oplotnik, 2019). Kasneje je bil doktorski študijski program Ekonomske in poslovne vede prenovljen, in sicer v študijski program, ki je individualno raziskovalno usmerjen, vanj pa se študenti vpisujejo od študijskega leta 2019/20. Na 1. stopnji študija je uvedena smer EBS (*Economic and Business Studies*; Ekonomske in poslovne študije), ki se izvaja kot izredni študij in le v angleškem jeziku ter ima tri module. Na drugi stopnji sta uvedeni dve novi smeri, ki se izvajata kot izredni študij in le v angleškem jeziku, to sta Ekonomske in poslovne študije in Podatkovne znanosti v poslovanju.

Fakulteta trenutno izvaja študij po celotni vertikalni, in sicer:

- visokošolski strokovni študijski program 1. stopnje Poslovna ekonomija,
- univerzitetni študijski program 1. stopnje Ekonomske in poslovne vede,
- študijski program 2. stopnje Ekonomske in poslovne vede ter
- študijski program 3. stopnje Ekonomske in poslovne vede.

Študijski programi EPF UM so mednarodno primerljivi in sodobni, programi prve in druge stopnje imajo od leta 2009 mednarodno akreditacijo ACBSP (angl. *Accreditation Council for Business Schools and Programs*), leta 2018 pa je fakulteta pridobila tudi mednarodno akreditacijo ene najprestižnejših akreditacijskih združenj, AACSB (angl. *The Association to Advance Collegiate Schools of Business*). Takšno akreditacijo ima manj kot 6 odstotkov vseh poslovnih programov v svetu.

Ko gre za podporo študentom velja omeniti, da je bil na fakulteti leta 2005 ustanovljen Karierni center, ki povezuje diplomante z delodajalci in podpira študente pri razvoju njihove kariere. V študijskem letu 2006/07 je bila na fakulteti med prvimi na Univerzi v Mariboru uvedena tutorska pisarna z namenom olajšanja prehoda in poenostavitve dostopa pomembnih informacij o študijskem procesu (Bastič, 2009). V letih 2023/24 je bil tutorski sistem prenovljen; sedaj poleg velike skupine tutorjev študentov predvideva tudi tutorje učitelje in OK točko – pisarno za vsestransko pomoč študentom.

3.2 Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru (FERI UM)

Še v okviru Visoke tehniške šole (ta se je v Tehniško fakulteto preoblikovala leta 1985) je bil leta 1975 uveden visokošolski študij Elektrotehnike, leta 1977 pa še podiplomski študij. V letu 1984 je bil uveden študijski program s področja računalništva in informatike. V študijskem letu 1993/94 se je pričel izvajati tudi interdisciplinarni študij gospodarskega inženirstva za področje elektrotehnike (skupaj z EPF UM, FGPA UM in FS UM). Po razdelitvi Tehniške fakultete na štiri samostojne fakultete leta 1995 je FERI UM študijsko leto 1996/97 začela z dvema visokošolskima strokovnima študijskima programoma (Elektrotehnika ter Računalništvo in informatika) in s tremi univerzitetnimi študijskimi programi (Elektrotehnika, Računalništvo in informatika ter Gospodarsko inženirstvo). Tem programom sta se kasneje pridružila še univerzitetna študijska programa Telekomunikacije (2001/02) in Medijske komunikacije (2002/03) (Prebevšek, 2021).

V procesu prenove študijskih programov v skladu z Bolonjsko deklaracijo sta bila obstoječa dodiplomska univerzitetna in visokošolska študijska programa Računalništvo in informatika preoblikovana v samostojna prvostopenjska študijska programa Računalništvo in informacijske tehnologije ter Informatika in tehnologije komuniciranja. Mehatronika, ena od smeri univerzitetnega študijskega programa Elektrotehnika, je bila preoblikovana v samostojni interdisciplinarni študijski program, ki ga FERI UM izvaja v sodelovanju s FS UM. Prvostopenjski študijski programi so se začeli izvajati v študijskem letu 2007/08, drugostopenjski v študijskem letu 2010/11, prenovljen doktorski študij (3. stopnja) pa je bil prvič razpisan v študijskem letu 2009/10 (Prebevšek, 2021).

Študijski programi FERI UM omogočajo pridobitev temeljnih znanj in ustreznih strokovnih kompetenc, ki diplomantom zagotavljajo široke zaposlitvene možnosti doma in v tujini. Prvostopenjski študijski programi vključujejo obvezno praktično izobraževanje v industriji, kar študentom omogoča pridobivanje potrebnih znanj za samostojno reševanje praktičnih problemov stroke. Na 2., predvsem pa na 3. stopnji se študenti lahko vključujejo v temeljne in aplikativne raziskave, ki jih izvajajo mednarodno priznani raziskovalci na fakulteti. Študenti se lahko vpišejo v visokošolske strokovne študijske programe, ki so nekoliko bolj usmerjeni v prakso in čimprejšnjo zaposlitev, ali v univerzitetne študijske programe, ki so mednarodno primerljivi in strukturirani v smeri nadaljevanja študija na 2. in 3. stopnji. Neodvisno

od vrste študija pa vsebine študijskih programov pokrivajo najbolj aktualne discipline sodobnega tehnološkega razvoja na področjih elektrotehnike, računalništva in informatike, medijskih komunikacij, telekomunikacij in mehatronike. Fakulteta se zaveda pomembnosti tesnega povezovanja z gospodarstvom in industrijo, zato letno organizira delovna srečanja programskih svetov, na katerih se seznani z razvojnimi usmeritvami delodajalcev in njihovimi pričakovanji glede strokovnih kompetenc diplomantov FERI UM.

Fakulteta je tesno vpeta tudi v širši evropski akademski prostor preko množice študentskih izmenjav in gostovanj učnega osebja. Prve mobilnosti so se na fakulteti zgodile v študijskem letu 1999/00. Na FERI UM je prišlo 8 študentov, na izmenjavo pa odšlo 19 študentov. Izvedene so bile tudi prve učiteljske mobilnosti – 8 učiteljev je odšlo na mobilnosti, 5 pa jih je prišlo na FERI UM. V današnjem času fakulteta sprejme vsako leto več kot 150 tujih študentov, na izmenjavo pa jih odide okoli 50. Leta 2009 je bil ustanovljen tudi Alumni klub FERI UM, katerega namen je stik z nekdanjimi študenti, z alumni, tudi po zaključku študija. S takšnim povezovanjem najlažje nastajajo in se izvajajo raznovrstne aktivnosti, od somentorstev pri zaključnih nalogah do aplikativnih raziskovalnih projektov ipd. (Prebevšek, 2021).

FERI UM je z 2.360 vpisanimi študenti in 338 zaposlenimi največja fakulteta Univerze v Mariboru. V času svojega obstoja in delovanja je fakulteta izobrazila 12.140 diplomantov, 380 magistrstov znanosti in 358 doktorjev znanosti.

3.3 Fakulteta za energetiko Univerze v Mariboru (FE UM)

Fakulteta za energetiko je druga najmlajša fakulteta Univerze v Mariboru. Ustanovljena je bila leta 2007 in je edina nova javna tehnična fakulteta v Sloveniji v zadnjih nekaj desetletjih. Fakulteta ima sedež v Krškem in stalno dislocirano enoto v Velenju. Lokaciji izvajanja nista bili izbrani naključno; gre za največja energetska bazena v Sloveniji. Študenti imajo tako omogočen neposredni stik z velikimi energetske sistemi, kar predstavlja dodatno prednost pri izvajanju pedagoškega in raziskovalnega dela. Študenti pridobivajo poglobljena znanja s širokega področja energetike, in sicer s področja učinkovite rabe energije, pretvarjanja različnih oblik energije v električno energijo, prenosa, distribucije in transformacije energije, alternativnih energetskih tehnologij ter drugih povezanih področij. Z individualnim pristopom k študentom in vrhunsko opremljenimi laboratoriji na fakulteti ustvarjajo ustrezne pogoje za kakovosten študij ter pripravljenost diplomantov na izzive, ki jih

prinaša prihodnost energetike. Vsi študijski programi so usklajeni z bolonjskim načinom študija, ki omogoča visoko stopnjo izbirnosti. Študenti se tako lahko v sklopu študijskega programa odločajo za izbiro dela študijskih obveznosti s področij hidroenergetike, termoeenergetike, jedrske energetike, izrabe obnovljivih virov, alternativne energetike in splošne energetike (Univerza v Mariboru, Fakulteta za energetiko, 2024).

Fakulteta je z izvajanjem študijskih programov na 1. in 2. stopnji začela v študijskem letu 2008/09, s študijskim programom 3. stopnje pa v študijskem letu 2012/13. Večje spremembe študijskih programov na prvih dveh stopnjah je izvedla v študijskih letih 2018/19 in 2024/25, večje spremembe študijskega programa 3. stopnje pa v študijskem letu 2019/20, ko je postala tudi članica Sveta doktorske šole Univerze v Mariboru. Z letom 2024 so študijski programi prvih dveh stopenj vpisani v bazo EEED (European Engineering Education Database) (Univerza v Mariboru, Fakulteta za energetiko, 2024).

Na fakulteti se izvaja celotna vertikalna študija, in sicer:

- visokošolski strokovni študijski program 1. stopnje Energetika,
- univerzitetni študijski program 1. stopnje Energetika,
- študijski program 2. stopnje Energetika in
- študijski program 3. stopnje Energetika.

Visokošolski strokovni in magistrski študijski program potekata kot redni in izredni, univerzitetni kot redni, doktorski pa kot izredni študij.

Fakulteta je sklenila številne Erasmus+ in druge medinstitucionalne sporazume, kar omogoča obsežno mednarodno sodelovanje na različnih področjih s številnimi univerzami po svetu, vključno z institucijami iz Avstrije, Češke, Hrvaške, Nemčije, Poljske, Romunije, Španije, Severne Makedonije, Srbije, Turčije in Kitajske. Sodelovanje vključuje gostujoča predavanja, raziskovalno sodelovanje ter izmenjavo visokošolskih učiteljev in raziskovalcev (Univerza v Mariboru, Fakulteta za energetiko, 2024).

Na FE UM je bilo od začetka izvajanja študijskih programov na vseh treh stopnjah (v vseh letnikih) vpisanih več kot 4000 študentov (od tega 80 odstotkov na študijska programa 1. stopnje, 17 odstotkov na študijski program 2. stopnje in 3 odstotki na študijski program 3. stopnje), v zadnjih letih okrog 200 na leto, študij pa je zaključilo že več kot 550 študentov, pri čemer je glede na podatke Zavoda RS za zaposlovanje moč sklepati, da zaposljivost diplomantov znaša preko 99 odstotkov (Univerza v Mariboru, Fakulteta za energetiko, 2024).

3.4 Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo Univerze v Mariboru (FGPA UM)

Študijski programi današnje FGPA UM nadaljujejo in nadgrajujejo študijske vsebine, ki so bile v Mariboru študentom na voljo že v času delovanja Višje in Visoke tehniške šole in Tehniške fakultete, ki je nastala leta 1985 (Prebevšek, 2021). V tem obdobju so bili uvedeni novi laboratoriji in raziskovalni centri, ki so omogočili izvedbo praktičnih vaj ter povezovanje akademskega in industrijskega sektorja. Poleg tega je začela fakulteta študente intenzivneje vključevati v raziskovalne projekte in inovacijske pobude, kar je povečalo kakovost izobraževalnega procesa in spodbudilo razvoj novih tehnologij na področju gradbeništva, prometnega inženirstva in arhitekture.

Fakulteta za gradbeništvo je bila kot samostojna članica Univerze v Mariboru ustanovljena leta 1995 (Prebevšek, 2021). To je omogočilo večjo avtonomijo pri razvoju študijskih programov in raziskovalne dejavnosti na področju gradbeništva ter lažje prilagajanje potrebam industrije, večjo fleksibilnost pri uvajanju novih raziskovalnih programov ter krepitev povezav z gospodarstvom in širšim akademskim prostorom. Leta 2012 so bili na fakulteti ustanovljeni Oddelek za gradbeništvo, Oddelek za prometno inženirstvo in Oddelek za arhitekturo, leta 2015 pa je fakulteta takšno organizacijsko in vsebinsko orientacijo potrdila tudi na simbolni ravni in se preimenovala v Fakulteto za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo (FGPA) (Prebevšek, 2021). S tem je še dodatno izpostavila svojo interdisciplinarno naravnost.

Poleg študija gradbeništva, ki je ostal osrednji steber fakultete, je fakulteta skozi leta uvajala nove študijske programe, ki so odražali spremembe v industriji in na trgu dela. Leta 1993 sta bila uvedena programa Gospodarsko inženirstvo (v partnerstvu z EPF UM, FERI UM in FS UM) in Prometno inženirstvo (Prebevšek, 2021), kar je

omogočilo povezovanje tehničnih in ekonomskih znanj ter celostno obravnavo infrastrukture in prometa. Leta 2007 je bil uveden študijski program Arhitektura, pomemben korak k interdisciplinarnemu povezovanju z gradbeništvo in urbanizmom. Istega leta je fakulteta prešla na bolonjski sistem izobraževanja, ki je omogočil večjo primerljivost študijskih programov na mednarodni ravni in povečal mobilnost študentov. Prenovljeni programi so vključevali več prakse, projektnega dela in sodobnih pristopov k poučevanju, kar je pripomoglo k večji povezanosti z industrijo in krepitvi zaposljivosti diplomantov. Številne nove učne enote naslavljajo digitalizacijo, trajnostni razvoj in uporabo sodobnih tehnologij v gradbeništvo, prometnem inženirstvu in arhitekturi.

Pri razvoju podiplomskih študijskih programov velja izpostaviti, da je bil že leta 1982 uveden doktorski študijski program na področju gradbeništva, danes pa fakulteta ponuja magistrske in doktorske študijske programe na vseh svojih temeljnih področjih. Študijski program 3. stopnje Gradbeništvo je osredotočen na razvoj naprednih raziskovalnih metod in tehnologij, ki prispevajo k inovacijam v gradbeni industriji. Študijski program 3. stopnje Prometno inženirstvo se osredotoča na razvoj naprednih sistemov mobilnosti, trajnostnega prometa in prometne varnosti. Med pomembnejšimi novostmi je študijski program 3. stopnje Gospodarsko inženirstvo, ki se izvaja v sodelovanju s FS UM in EPF UM. Gre za prvi in edini pravi interdisciplinarni študijski program s področja Gospodarskega inženirstva v Sloveniji, ki celostno obravnava izzive na stičišču tehniških in ekonomsko-poslovnih vidikov. V postopku akreditacije je še študijski program 3. stopnje s področja arhitekture.

Fakulteta je že leta 1999 pričela z vključevanjem v Erasmus shemo in se pridružila evropski mreži EUCEET (Prebevšek, 2021). Prav tako je vključena v več mednarodnih projektov, kot so TRACE, GRETA in FOOD4CE, ki se osredotočajo na trajnostni razvoj, digitalizacijo in inovacije v gradbeništvo. Fakulteta je prepoznavna po interdisciplinarnem pristopu, močni povezanosti z gospodarstvom in inovativnih metodah poučevanja. Poleg tega je eden izmed pionirjev tutorstva v slovenskem visokošolskem prostoru, saj je leta 2001 uvedla sistem tutorstva, ki se je skozi leta nadgradil in vključuje tako študentske kot učiteljske tutorje. Poseben pomen ima Platforma 5.0, ki predstavlja nov koncept izobraževanja na področju gradbeništva, arhitekture in prometa. Ta platforma vključuje napredne tehnologije, kot so digitalna fabrikacija, robotika in 3D-tiskanje, ter omogoča interdisciplinarno sodelovanje študentov in strokovnjakov z različnih področij. FGPA UM je tudi ena

redkih fakultet v Sloveniji, ki aktivno razvija koncept trajnostne gradnje in pametnih mest s poudarkom na digitalizaciji, zeleni mobilnosti in energetske učinkovitih rešitvah.

3.5 Fakulteta za kemijo in kmetijsko tehnologijo Univerze v Mariboru (FKKT UM)

Po vključitvi Visoke tehniške šole v Univerzo v Mariboru je še isto leto (1975) potekal prvi vpis študentov v tretji letnik študijskega programa Kemijska tehnologija, kar je označilo začetek štiriletnega visokošolskega študija (Glavič, 2024). Po končanem petsemestrskem študiju in opravljenem diplomskem delu je inženir kemijske tehnologije lahko tako nadaljeval študij z vpisom v tretji in četrti letnik. Po opravljenih študijskih obveznostih z diplomskim delom si je pridobil visokošolsko izobrazbo z nazivom diplomirani inženir kemijske tehnologije (dipl. ing. kem. teh.).

S študijskim letom 1980/81 se je študij na fakulteti preoblikoval v dvoletni višješolski študij in štiriletni visokošolski študij, ki sta imela skupni prvi letnik, nato pa sta se razdelila in zaključila z diplomom. Visokošolski študij, ki je sprva pokrival predvsem področje kemijske tehnologije, se je sčasoma razvijal v smeri kemijskega inženirstva. Jeseni 1982 se je na kemijski tehnologiji pričel tudi podiplomski študij, najprej magistrski, kasneje pa tudi doktorski (Trauner, 1994).

FKKT UM je postala samostojna fakulteta v študijskem letu 1994/95, ko se je nekdanja Tehniška fakulteta razdelila na štiri fakultete. Sledilo je obdobje pospešenega razvoja na pedagoškem, strokovnem in znanstvenem področju. Leta 1996 je bil ukinjen dvoletni višješolski študij in uveden visokošolski strokovni študijski program Kemijska tehnologija. Na univerzitetnem študijskem programu Kemijska tehnologija je bila v letu 2001 uvedena nova študijska smer Biokemijska tehnika.

Študijski programi so bili leta 2009 prenovljeni v okviru bolonjskega procesa s strukturo 3 + 2. Na 1. stopnji se je ohranil visokošolski strokovni študijski program Kemijska tehnologija, medtem ko se je štiriletni univerzitetni študijski program Kemijska tehnologija preoblikoval v univerzitetni študijski program 1. stopnje Kemijska tehnologija in študijski program 2. stopnje Kemijska tehnika s smerema Kemijska tehnika in Biokemijska tehnika. Uvedena sta bila tudi nova študijska programa, in sicer univerzitetni študijski program 1. stopnje in študijski program

2. stopnje Kemija. Podiplomski študijski program za izobraževanje doktorjev znanosti je postal študijski program 3. stopnje Kemija in kemijska tehnika. Leta 2019 so se študijski programi preimenovali: univerzitetni študijski program 1. stopnje Kemijska tehnologija in študijski program 2. stopnje Kemijska tehnika sta zdaj poimenovana Kemijsko inženirstvo, študijski program 3. stopnje Kemija in kemijska tehnika pa se je preimenoval v Kemija in kemijsko inženirstvo (Prebevšek, 2021).

V okviru projekta Načrt za okrevanje in odpornost (NOO) fakulteta prenavlja študijske programe za digitalni in zeleni prehod, uvaja virtualni laboratorij in se pripravlja na izdajo mikrodokazil za izobraževanja v okviru vseživljenjskega učenja (Glavič, 2024). Zaradi predvidenega povečanja potreb lokalne farmacevtske industrije je fakulteta leta 2023 začela s pripravami na uvedbo novih študijskih programov Napredno biofarmacevtsko inženirstvo na 1. in 2. stopnji študija. Za premostitev prehodnega obdobja do prvih magistrnov novih študijskih programov bo s študijskim letom 2025/26 na študijskem programu 2. stopnje Kemijsko inženirstvo uvedena nova smer Biofarmacevtsko inženirstvo.

Fakulteta danes zagotavlja kreditni sistem študija in mednarodno izmenjavo študentov. Študenti lahko v okviru programov, kot sta Erasmus, CEEPUS in drugi, opravijo del študijskih obveznosti v tujini in si tako pridobijo dragocene izkušnje na priznanih univerzah. Podobno vse več tujih študentov opravlja del svojih študijskih obveznosti na FKKT UM (Prebevšek, 2021). Programi s področja kemijskega inženirstva so vpisani v podatkovno bazo evropskega inženirskega izobraževanja (EEED) pri Evropski inženirski zvezi (EE), kar diplomantom omogoča pridobitev certifikata EUR ING.

Fakulteta trenutno letno izobrazi približno 100 diplomantov (60 na 1. stopnji in 40 na 2. stopnji), ki so neposredno zaposljivi v širokem spektru slovenske industrije.

3.6 Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru (FKBV UM)

Zaradi zahtev slovenske politike po poenotenju študijskih programov, ki se izvajajo na več izobraževalnih ustanovah hkrati, so bili po letu 1980 ti na Višji agronomski šoli Univerze v Mariboru usklajeni s programi na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani. Tako je šola od leta 1985 izobraževala študente na treh področjih študija, tj. živinoreji, rastlinski proizvodnji (poljedelska ter sadjarsko-vinogradniška

usmeritev) in kmetijski tehniki. Ti študijski programi so že v veliki meri upoštevali specifične potrebe zasebnega kmetijskega sektorja. Razvoj kmetijstva v sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja je namreč v ospredje vse bolj postavljal družinske kmetije. Posledično so se v tem obdobju dodatno krepili temeljni, razvojno naravnani in strokovni predmeti, čas študija pa se je iz dotedanjih štirih podaljšal na pet semestrov. Da bi nadomestila potrebe po lastnem posestvu in omogočila študentom praktično usposabljanje, je šola v študijskem letu 1989/90 uvedla projekt t. i. mojstrske kmetije, ki ga fakulteta tudi danes uspešno razvija in nadgrajuje (Ferčal in Kramberger, 2015).

Leta 1992 se je Višja agronomska šola preoblikovala v Visoko kmetijsko šolo z visokošolskim študijskim programom Agronomija (smer: sadjarstvo in vinogradništvo, trajanje štiri leta), v naslednjih letih pa je razvila visokošolske programe tudi za druge smeri. Tako je v letu 1994 začela vpisovati študente v visokošolski program Agronomija (dve smeri: sadjarstvo in vinogradništvo ter poljedelstvo in vrtnarstvo) in višješolski program Kmetijstvo (tri smeri: agronomija, zootehnika in kmetijska tehnika). Istega leta je šola od državnega Sklada kmetijskih zemljišč dobila v najem posestvo Pohorski dvor, in sicer v obsegu 48 hektarjev njivskih površin, 60 hektarjev sadovnjakov, 21 hektarjev vinogradov, 12 hektarjev travnikov in pašnikov, 8 hektarjev botaničnega vrta in 245 hektarjev gozda (Nemec in Turk, 2005).

Konec leta 1995 se je visoka šola preoblikovala v Fakulteto za kmetijstvo. Prve študente univerzitetnega študija je fakulteta vpisala v študijskem letu 1996/97, do leta 2010 pa je izobraževala študente na štiriletnem univerzitetnem, treh triletnih visokošolskih, dveh dvoletnih magistrskih, štiriletnem doktorskem in štiriletnem enovitem doktorskem študijskem programu (Nemec in Turk, 2005).

Bolonjski triletni prvostopenjski študijski programi se izvajajo od študijskega leta 2006/07, in sicer (Ferčal in Kramberger, 2015): univerzitetni študijski program 1. stopnje Kmetijstvo (od leta 2014/15 Agrikultura in okolje) ter visokošolski strokovni študijski programi 1. stopnje Agronomija – okrasne rastline, zelenjava in poljščine; Biosistemsko inženirstvo; Ekološko kmetijstvo; Vinogradništvo, vinarstvo in sadjarstvo; Živinoreja; ter Management v agroživilstvu in razvoj podeželja (od 2019/20 Agrarna ekonomika in razvoj podeželja).

Bolonjski dvoletni drugostopenjski študijski programi so se začeli izvajati v študijskem letu 2007/08, in sicer Kmetijstvo, Agrarna ekonomika in Varnost hrane v prehrambeni verigi (od 2008/09) (Nemec, 2010). V istem letu sta se začela izvajati tudi študijska programa 3. stopnje, najprej kot triletna, od študijskega leta 2021/22 pa kot štiriletna, in sicer Kmetijstvo ter Agrarna ekonomika.

Nekako z začetkom bolonjskega študija sovpadata tudi dve pomembni prelomnici v razvoju fakultete. Od njenega nastanka leta 1960 je šola oz. fakulteta delovala v Mariboru, leta 2008 pa se je preselila v prenovljene prostore gradu Hompoš v Hočah in se preimenovala v Fakulteto za kmetijstvo in biosistemske vede (Nemec in Turk, 2005). Vsi študijski programi so bili v letu 2021 notranje evalvirani, njihove vsebine pa se redno posodablajo.

Fakulteta je članica združenja Food Quality and Health (FQH) in Združenja za podonavsko sojo (*Danube Soya Association*). V partnerskih državah programa Erasmus+ ima sklenjenih 72 medinstitucionalnih sporazumov za študijske izmenjave in 45 sporazumov za mobilnost pedagoškega osebja. Poleg tega sodeluje tudi s partnerskimi državami Erasmus+, s katerimi ima sklenjenih 10 medinstitucionalnih sporazumov, ki vključujejo tako študijske izmenjave kot mobilnost pedagoškega osebja. Fakulteta je dejavna tudi v programu CEEPUS, v katerem sodeluje v štirih različnih mrežah (Ferčal in Kramberger, 2015). V zadnjih letih je mobilnost na različnih področjih doživela nihanja, vendar je po upadu v letu 2020/21 zaradi pandemije koronavirusa ponovno v precejšnjem porastu na vseh področjih, vključno z udeležbo študentov na poletnih šolah, ki je v letu 2023/24 dosegla rekordno mobilnost z 32 dohodnimi in 9 odhodnimi udeleženci.

3.7 Fakulteta za logistiko Univerze v Mariboru (FL UM)

Fakulteta za logistiko je edina specializirana akademska institucija na področju logistike in oskrbovalnih verig tako v Sloveniji kot tudi v tem delu Evrope. Fakulteta je ena mlajših članic univerze, katere ustanovitev se je pričela leta 2002 s podpisom pisma o nameri med Univerzo v Mariboru, Mestno občino Celje in občino Krško, ki so se zavezale, da bodo zagotovile finančne, infrastrukturne, kadrovske in statusno-organizacijske pogoje za ustanovitev in delovanje fakultete. V letu 2003 so se pričeli pripravljati prvi študijski programi, in sicer visokošolski strokovni in univerzitetni študijski program 1. stopnje, študijski program 2. stopnje ter študijski program 3. stopnje, fakulteta pa je bila formalno ustanovljena v naslednjem letu.

Študij logistike se je na lokacijah v Celju in Krškem začel izvajati leta 2005 in že leto kasneje se je moderniziral z uvedbo kombiniranega učenja (Blend FL) v spletni učilnici in z videokonferenčnimi predavanji. Leta 2007 so na fakulteti podelili prve diplomske listine študentom 2. stopnje študija (študijski program Logistika sistemov) in pričeli z izvedbo študijskega programa 3. stopnje Logistika sistemov (Univerza v Mariboru, Fakulteta za logistiko, n. d.).

Fakulteta je za povečanje mednarodne prepoznavnosti v letu 2008 pridobila mednarodno akreditacijo European Council for Business Education (ECBE), s katero se je zavezala k nenehnemu izboljševanju in posodabljanju pedagoškega in raziskovalnega dela na fakulteti in kateri sledijo ponovne akreditacije (te potekajo skozi celotno zgodovino fakultete). V letu 2009 je sledila še podelitev diplomskih listin prvim diplomantom 1. stopnje in pridobitev ameriške akreditacije ACBSP. Pridobljena akreditacija pomeni razširitev priznavanja študijskih programov v ZDA, Kanadi in Mehiki; tudi s to na fakulteti nadaljujejo uspešno reakreditacijo skozi vsa leta delovanja fakultete (Univerza v Mariboru, Fakulteta za logistiko, n. d.).

Leta 2013 je fakulteta akreditirala prvi skupni študijski program 2. stopnje Logistika sistemov v ekonomiji, ki ga je izvajala skupaj z Ekonomsko fakulteto Univerze v Novem Sadu (Srbija). Leta 2016 je bil ustanovljen Programski svet, v katerem sodelujejo predstavniki strokovnjakov z različnih področij logistike, ki delujejo kot posvetovalni organ za področje študija in akademskega razvoja (Univerza v Mariboru, Fakulteta za logistiko, n. d.).

FL UM je pridobila tudi mednarodno akreditacijo ELA (European Logistics Association), vodilno na področju akreditacije pridobljenih logističnih kompetenc. Poleg tega nosi naziv Športnikom prijazna fakulteta in je članica programa Ekošola.

Velika prednost študija na fakulteti je inženirska usmerjenost v nove tehnologije, optimiranje in upravljanje procesov ter delo z vrhunsko tehnologijo, kar je omogočeno tudi z bolj personaliziranim študijem v višjih letnikih (študenti ne le spoznajo, ampak tudi praktično delajo z vrhunsko opremo). Vse to prispeva tudi k izjemno visoki zaposljivosti diplomantov.

Na FL UM se trenutno izvajajo naslednji študijski programi:

- visokošolski strokovni študijski program 1. stopnje Gospodarska in tehniška logistika,
- univerzitetni študijski program 1. stopnje Logistika sistemov,
- študijski program 2. stopnje Logistika sistemov in
- študijski program 3. stopnje Logistika sistemov.

FL UM je do sedaj vpisala skupno 5.838 študentov, ki so od vsega začetka obiskovali bolonjske študijske programe. Podelila je 895 diplomskih listin diplomantom visokošolskega strokovnega študijskega programa 1. stopnje Gospodarska in tehniška logistika, 622 diplomskih listin diplomantom univerzitetnega študijskega programa 1. stopnje Logistika sistemov, 370 diplomskih listin diplomantom študijskega programa 2. stopnje in 35 listin doktorjem znanosti. Skupno je študij končalo 1.922 diplomantov.

V zadnjih letih poteka aktivno izvajanje univerzitetnega študijskega programa 1. stopnje in študijskega programa 2. stopnje tudi v angleškem jeziku, katerega kakovost prepoznavajo študenti s celega sveta. Večje število kandidatov iz tujine je zaključilo tudi študijski program 3. stopnje. Fakulteta uspešno internacionalizacijo utemeljuje tudi z izvedbo izrednega študija v angleškem jeziku od študijskega leta 2022/23. V študijskem letu 2024/25 je na univerzitetnem študijskem programu 1. stopnje vpisanih 41, na študijskem programu 2. stopnje pa kar 68 tujih študentov. Že od študijskega leta 2012/13 pa je fakulteta vključena tudi v program Erasmus+ mobilnosti, ki jih v zadnjem času nadgrajuje še z izmenjavami v okviru CEEPUS. Fakulteta se lahko pohvali tudi z izredno uspešno organizacijo poletnih šol in mednarodnega študentskega simpozija, ki v sodelovanju s partnerskimi institucijami vsako leto poteka v drugi državi.

3.8 Fakulteta za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru (FNM UM)

Že v okviru Pedagoške fakultete so bili oblikovani študijski programi, osredotočeni na naravoslovne in matematične discipline. Tako je v študijskem letu 1996/97 prvič potekal vpis v univerzitetne dvopredmetne pedagoške študijske programe Biologija

in ..., Fizika in..., Kemija in ..., Matematika in ... ter Proizvodno-tehnična vzgoja in ... Leta 1999 se jim je pridružil še dvopredmetni pedagoški študijski program Računalništvo in ... Leto poprej sta se začela izvajati tudi enopredmetna pedagoška študijska programa Matematika in Fizika, leta 2002 pa je fakulteta študentom ponudila tudi prvi nepedagoški študijski program Matematika (Haramija, 2011).

V letu 2006 je reorganizacija privedla do razdelitve Pedagoške fakultete na Fakulteto za naravoslovje in matematiko, Filozofsko fakulteto in novo Pedagoško fakulteto. FNM UM so pripadli študijski programi nekdanje PEF UM s področja naravoslovno-matematičnih vsebin, hkrati pa je fakulteta pridobila avtonomijo, ki ji je omogočila uvedbo novih sodobnih študijskih programov ter krepitev raziskovalne dejavnosti na področjih biologije, matematike, fizike in tehnike. Novi bolonjski študijski programi so se začeli izvajati od leta 2006. Zaradi vedno večjih potreb tovrstnega kadra v gospodarstvu (banke, zavarovalnice, borzne hiše, programerska podjetja itd.) so nastali nepedagoški študijski programi.

Univerzitetni dvopredmetni pedagoški študijski programi 1. stopnje Izobraževalna biologija, Izobraževalna fizika, Izobraževalna kemija, Izobraževalna matematika, Izobraževalno računalništvo in Izobraževalna tehnika so bili prvič razpisani v študijskem letu 2008/09, vendar pa so bili zaradi strateških odločitev in prehoda na enovit magistrski študijski program 2. stopnje postopoma ukinjeni. Prvi korak k ukinitvi je bil narejen v študijskem letu 2016/17, ko je bil ukinjen vpis v prve letnike teh študijskih programov. Študenti, ki so že bili vpisani, imajo možnost zaključiti študij po teh študijskih programih do leta 2026, ko se bodo ti dokončno prenehali izvajati. Kot prvi univerzitetni enopredmetni nepedagoški študijski program 1. stopnje je zaživel študijski program Fizika, ki ga je fakulteta prvič razpisala v študijskem letu 2007/08, leto kasneje sta se mu pridružila univerzitetna enopredmetna nepedagoška študijska programa 1. stopnje Matematika in Ekologija z naravovarstvom, še leto kasneje pa univerzitetni enopredmetni nepedagoški študijski program 1. stopnje Biologija. Te študijske programe je fakulteta večkrat posodabljala in aktualizirala glede na potrebe gospodarstva in še danes ostajajo del izobraževalne ponudbe fakultete (Vaupotič, 2011).

V letu 2016/17 je bil uveden enoviti magistrski študijski program 2. stopnje Predmetni učitelj. Ta program vključuje šest smeri: Izobraževalna biologija, Izobraževalna fizika, Izobraževalna kemija, Izobraževalna matematika, Izobraževalno računalništvo in Izobraževalna tehnika. Namen tega študijskega

programa je bil nadomestiti ukinjene dvopredmetne študijske programe ter ponuditi bolj celostno in integrirano izobraževanje za bodoče učitelje (Zmazek, 2021).

Pred bolonjsko prenovo je fakulteta izvajala naslednje magistrske študijske programe, ki so omogočali pridobitev magisterija znanosti s posameznih področij: biologija, matematika, matematika – področje izobraževanja, fizika – področje izobraževanja. Na fakulteti sta se izvajala podiplomska študijska programa za pridobitev specializacije iz fizike – področje izobraževanja in okoljskega izobraževanja. Študentom sta bila na voljo tudi dva doktorska študijska programa: Biologija in Matematika.

Po bolonjski prenovi so se na fakulteti izvajali naslednji nepedagoški študijski programi 2. stopnje: Biologija in ekologija z naravovarstvom, Fizika in Matematika. Ti študijski programi so naravno nadaljevanje enakoimenskih študijskih programov na 1. stopnji. Poleg teh lahko študenti izbirajo tudi med dvema enopredmetnima pedagoškima študijskima programoma 2. stopnje Izobraževalna matematika in Izobraževalna tehnika. Pomemben je predvsem prvi, saj diplomantu omogoča poučevanje na gimnazijah. Pedagoški študijski program 2. stopnje Izobraževalna tehnika pa je še posebej pomemben za izobraževanje učiteljev tehničnega pouka v šolah. Med študijskimi programi 3. stopnje so leta 2009 zaživel študijski programi Ekološke znanosti, Fizika in Matematika. Ti programi so se pričeli izvajati kot triletni, leta 2018 pa so se pridružili doktorski šoli Univerze v Mariboru in sedaj trajajo štiri leta (Zmazek, 2021).

Internacionalizacija je pomemben del strategije fakultete. Sodeluje v programih Erasmus+, ob tem pa študijski programi 3. stopnje delno potekajo v angleškem jeziku, kar privablja tuje študente in povečuje prepoznavnost fakultete v mednarodnem prostoru.

3.9 Fakulteta za organizacijske vede Univerze v Mariboru (FOV UM)

Prvi dodiplomski študenti Visoke šole za organizacijske vede so bili vpisani leta 1975. Dve leti kasneje je sledil vpis prvih študentov na magistrskem študijskem programu Integralno upravljanje kakovosti in zanesljivosti. Leta 1984 so imeli na šoli že prvega doktoranda na kadrovsko izobraževalnem področju. V osemdesetih letih prejšnjega stoletja je šola izvajala višje- in visokošolske študijske programe s področja organizacije dela in organizacijske informatike na dodiplomskem ter specialističnem,

magistrske in doktorske študijske programe na podiplomskem študiju. Leta 1989 se je visoka šola preoblikovala v Fakulteto za organizacijske vede (Podlogar in Zupan, 2009).

V študijskem letu 1996/97 so bili višješolski študijski programi ukinjeni; zamenjali so jih univerzitetni in visokošolski strokovni študijski programi s področja organizacije dela in organizacijske informatike. Bolonjske študijske programe so na fakulteti začeli pripravljati leta 2004, izvajati pa dve leti kasneje, ko je bila vpisana prva generacija bolonjskih študentov. Leta 2009 so študijski programi druge stopnje pridobili mednarodno akreditacijo ECBE (Podlogar in Zupan, 2009).

Glavni mejniki na izobraževalnem področju v zadnjih dveh desetletjih so še:

- vpisana je bila prva generacija študentov na študijski program 2. stopnje Management v zdravstvu in socialnem varstvu, ki ga FOV UM izvaja skupaj s Fakulteto za zdravstvene vede Univerze v Mariboru (FZV UM) (2010),
- prenova študijskih programov 1. in 2. stopnje (2011 in 2017),
- uvedba e-izobraževanja (2011),
- prenova doktorskega študija (2015),
- prenova študijskih programov 2. stopnje (2016),
- vpisana prva generacija študentov na visokošolskem strokovnem študijskem programu 1. stopnje Management v športu (2017),
- akreditacija visokošolskega strokovnega študijskega programa 1. stopnje Krizni management (2018) in vpis prvih študentov (2019/20),
- ECBE reakreditacija študijskih programov 2. stopnje (2020),
- pilotne izvedbe krajših izobraževanj za pridobitev mikrodokazila v okviru pilotnega projekta NOO Bionika.

Danes FOV UM na dodiplomskem študiju izvaja univerzitetne študijske programe 1. stopnje Organizacija in management kadrovskih in izobraževalnih sistemov, Inženiring poslovnih sistemov in Organizacija in management informacijskih sistemov, visokošolske strokovne študijske programe 1. stopnje Organizacija in management kadrovskih in izobraževalnih sistemov, Inženiring poslovnih sistemov in Organizacija in management informacijskih sistemov ter najmlajša študijska programa Management v športu in Krizni management.

Na podiplomskem študiju fakulteta izvaja študijske programe 2. stopnje Organizacija in management kadrovskih in izobraževalnih sistemov, Inženiring poslovnih sistemov in Organizacija in management informacijskih sistemov. Skupaj s FZV UM izvaja tudi študijski program 2. stopnje Management v zdravstvu in socialnem varstvu. Študijski programi 3. stopnje so Organizacija in management kadrovskih in izobraževalnih sistemov, Organizacija in managementa poslovnih in delovnih sistemov ter Organizacija in management informacijskih sistemov.

Posebnost študija na FOV UM je način izvedbe pedagoškega procesa. Ta se namreč izvaja blokovno, kar pomeni, da lahko študenti redno opravljajo svoje študijske obveznosti in da je zanje po vsakem zaključenem predavanju in vajah na voljo tudi izredni izpitni rok. Gre za specifikko, ki je na fakulteti prisotna že ves čas njenega delovanja in je zelo pozitivno sprejeta pri študentih in v okolju. Na fakulteti deluje Karierni center, ki študente od vpisa pa do zaključka študija spremlja z raznolikimi aktivnostmi (tekmovanje v študiji primera, okrogle mize, delavnice, udeležba na konferencah, strokovne ekskurzije ipd.), kar pomembno dopolnjuje redno pedagoško aktivnost in omogoča nadgradnjo veščin in kompetenc, ki jih študenti potrebujejo v delovnem okolju. Študente se redno vključuje tudi v različne študentske projekte, demonstratorstvo in tutorstvo, s katerim je fakulteta začela leta 2008. Bogata je tudi mednarodna dejavnost, od mobilnosti študentov in zaposlenih do organizacije tradicionalne poletne šole.

3.10 Fakulteta za strojništvo Univerze v Mariboru (FS UM)

V okviru Oddelka za strojništvo Visoke tehniške šole oz. Tehniške fakultete (1985) sta obstajala študijska programa Tekstilstvo in Strojništvo. Leta 1976 se je na področju tekstilstva začel izvajati tudi podiplomski magistrski, na področju strojništva pa doktorski študij. Leta 1993 se je začel izvajati interdisciplinarni univerzitetni študijski program Gospodarsko inženirstvo (v sodelovanju z EPF UM, FERI UM in FGPA UM), smer Strojništvo. Po ustanovitvi FS UM (1995) se je ta še intenzivneje odzivala na spremembe v industriji, kot so nove tehnologije, materiali, proizvodni procesi in rastoč spekter znanja, kjer inženirski kader ostaja nepogrešljiv. Tako je bil leta 1996 ukinjen višješolski študij in vpeljan triletni visokošolski strokovni študij. Leta 1998 so bile vzpostavljene nove smeri na univerzitetnih študijskih programih: Okoljevarstveno inženirstvo, Podjetniško inženirstvo, Inženirsko oblikovanje, Eko-tekstilno inženirstvo, Oblačilno inženirstvo in Inženirski management. V letu 2001 je bil na fakulteti uveden kreditni sistem študija,

hkrati pa je bila uvedena tudi nova interdisciplinarna smer Mehatronika na univerzitetnem študijskem programu in nove smeri Vzdrževanje, Nega tekstilij in oblačil ter Konstrukcija in modeliranje oblačil na visokošolskih strokovnih študijskih programih. Tem se je v letu 2004 pridružila tudi nova študijska smer Orodjarstvo na visokošolskem študijskem programu Strojništvo. Istega leta se je začel tudi modularni način študija na magistrskih in doktorskih študijskih programih Strojništvo, Tekstilna tehnologija in Tehniško varstvo okolja (Prebevšek, 2021).

V obdobju 2004–2009 je FS UM študijske programe preoblikovala v skladu s cilji bolonjske reforme. Bolonjski študijski programi so se uvažali postopoma, najprej na 1. stopnji. Tako se je v študijskem letu 2006/07 začel izvajati univerzitetni študijski program 1. stopnje Oblikovanje in tekstilni materiali. Leto kasneje so se mu pridružili še drugi univerzitetni študijski programi 1. stopnje: Strojništvo, interdisciplinarni študijski program Gospodarsko inženirstvo in Mehatronika. V študijskem letu 2009/10 je sledila uvedba visokošolskih strokovnih študijskih programov 1. stopnje Strojništvo in Tehnologija tekstilnega oblikovanja. Istega leta se je začel študij na študijskem programu 2. stopnje Oblikovanje in tekstilni materiali in študijskih programih 3. stopnje Strojništvo in Tehniško varstvo okolja (Polajnar, 2025).

V začetku naslednjega desetletja so se na vseh treh stopnjah razvili še dodatni študijski programi in/ali študijske smeri, nekateri med njimi pa so bili konec desetletja tudi že preoblikovani. Za pomemben mejnik velja omeniti začetek izvajanja prenovljenega doktorskega študija v smeri Doktorske šole FS UM, ki je v študijskem letu 2019/20 nadomestil dotedanje študijske programe 3. stopnje Strojništvo, Tehniško varstvo okolja ter Oblikovanje in tekstilni materiali. Nabor na področju doktorskega študija je bil kasneje dopolnjen z akreditacijo študijskega programa 3. stopnje Gospodarsko inženirstvo (Polajnar, 2025).

V študijsko leto 2024/25 je FS UM vstopila z naborom naslednjih študijskih programov:

- univerzitetni študijski programi 1. stopnje: Strojništvo, Gospodarsko inženirstvo, Mehatronika in Okoljsko inženirstvo;
- visokošolski strokovni študijski programi 1. stopnje Strojništvo, Mehatronika in Tehnologije tekstilnega oblikovanja;

- študijski programi 2. stopnje: Strojništvo, Gospodarsko inženirstvo, Mehatronika, Okoljsko inženirstvo, Inženirsko oblikovanje izdelkov in Oblikovanje in tekstilni materiali;
- študijska programa 3. stopnje: Doktorska šola FS UM in Gospodarsko inženirstvo.

Fakulteta postopno spreminja razmerje med temeljnimi in strokovnimi znanji, oziroma povečuje slednja. V tem smislu na fakulteti kontinuirano poteka izpopolnjevanje in prenova študijskih programov, tudi razvijanje kreditno ovrednotenih obštudijskih dejavnosti, proste izbire učnih enot in študija na daljavo ter mednarodnega sodelovanja. Prvi zametki tutorskega sistema segajo v leto 1996, v letu 1998 pa je bila imenovana projektna skupina Kakovostni skok, v okviru katere so tutorstvo obravnavali kot pomemben dejavnik kakovosti pedagoškega procesa.

V 65 letih je bilo v študijskih programih FS UM in njenih predhodnic podeljenih 11.670 diplomskih listin: 6.212 na predbolonjskih univerzitetnih študijskih programih, 1.829 na predbolonjskih visokošolskih strokovnih študijskih programih, 1148 na univerzitetnih študijskih programih 1. stopnje, 806 na visokošolskih strokovnih študijskih programih 1. stopnje, 92 na specialističnih študijskih programih, 862 na študijskih programih 2. stopnje, 418 na študijskih programih za pridobitev magisterija znanosti in 303 na študijskih programih za pridobitev doktorata znanosti.

3.11 Fakulteta za turizem Univerze v Mariboru (FT UM)

Najmlajša fakulteta Univerze v Mariboru je Fakulteta za turizem s sedežem v Brežicah, ki je bila ustanovljena leta 2009 (Pavlakovič, 2017). Fakulteta je prvo akreditacijo za študijski program 2. stopnje Turizem prejela decembra 2011, v januarju 2012 pa še akreditaciji za visokošolski strokovni študijski program 1. stopnje Turizem in univerzitetni študijski program 1. stopnje Turizem. Prvi študenti (89) so se na prvostopenjske študijske programe vpisali v študijskem letu 2012/13 (Pavlakovič, 2017), fakulteta pa je kmalu za tem ponudila tudi študij na študijskem programu 2. stopnje (študijsko leto 2014/15). Vsi študijski programi so se od začetka izvajali kot bolonjski, in sicer s poudarkom na interdisciplinarnem znanju, terenskemu delu, gostovanju strokovnjakov iz prakse, praktičnem usposabljanju in internacionalizaciji.

K večjim spremembam študijskih programov je fakulteta pristopila s študijskim letom 2020/21. Cilj je bil slediti razvoju znanosti o turizmu, novim trendom in potrebam gospodarstva. Novi študijski programi so z večjo vsebinsko diferenciacijo pridobili tudi nove nazive: visokošolski strokovni študijski program 1. stopnje Sodobne turistične prakse, univerzitetni študijski program 1. stopnje Turizem: sodelovanje in razvoj ter študijski program 2. stopnje Turistične destinacije in doživetja.

Vertikalo študijskih programov je fakulteta izpolnila v študijskem letu 2022/23, ko je bila v študijski program 3. stopnje Sodobne turistične študije vpisana prva generacija doktorskih študentov. V istem letu je fakulteta začela tudi z izvedbo kreditno ovrednotene obštudijske dejavnosti (KOOD), v okviru katere trenutno ponuja tri učne enote: Gost v slovenski družbi, Trajnostno gornišstvo, Osveščanje o podnebnih spremembah skozi bloganje na platformah. V letu 2023 je fakulteta začela z načrtovanjem in izvedbo krajših izobraževanj za podelitev mikrodokazil, ki jih na področjih zelenega prehoda in digitalizacije v turizmu oblikuje za študentsko, gospodarsko in splošno javnost.

Pri poučevanju o turizmu je še posebej pomembno zavedanje, da je turizem dejavnost, ki nastaja od ljudi za ljudi. Na fakulteti tako v središče postavljajo komunikacijo, odnose med ponudniki in gosti. Zato je posebnost fakultete tudi zelo obsežno praktično usposabljanje. Na visokošolskem strokovnem študijskem programu imajo študenti 560, na univerzitetnem študijskem programu pa 400 ur praktičnega usposabljanja. Oba študijska programa gostita mnogo strokovnjakov iz prakse, ki študentom predajo svoje izkušnje. Visokošolski študijski program 1. stopnje ima veliko izvajalcev učnih enot, ki prihajajo iz gospodarstva ter študentom prenašajo svoje (na realnih primerih) pridobljeno znanje. Fakulteta že od svoje ustanovitve okrepjeno sodeluje z gospodarstvom, javno upravo, civilno družbo ter z okoljem na splošno. V tem smislu je ustanovila tudi posvetovalno telo – Strateški svet FT UM.

Turizem je mednarodna dejavnost, zato je internacionalizacija na FT UM vseprisotna. Poleg ponudbe programov v angleškem jeziku, Erasmus+, CEEPUS in drugih oblik mobilnosti za študente, pedagoge ter raziskovalce je fakulteta zelo globalno orientirana. V študijskih programih je zahtevano učenje treh tujih jezikov, omogočeno pa je tudi opravljanje praktičnega usposabljanja in pripravništva v tujini. Tuji študenti (največ jih je iz držav Zahodnega Balkana) študirajo tako v okviru

slovenske kot tudi angleške izvedbe študijskih programov Fakultete za turizem. Pomemben mejnik na tem področju je bila vzpostavitev izrednega študija v angleškem jeziku tako na 1. kot tudi na 2. stopnji. Prvi študenti so se vpisali v študijskem letu 2018/19, do sedaj pa so na študijskih programih študirali študenti iz Indije, Ukrajine, Hongkonga, Bosne in Hercegovine, Rusije, Nigerije, Kazahstana, Pakistana, Bangladeša in tudi iz Slovenije. Za namene izrednega študija v angleščini je fakulteta organizirala svojo dislocirano enoto v Ljubljani. Prvi diplomanti v okviru angleške izvedbe visokošolskega strokovnega študijskega programa 1. stopnje so svoja zaključna dela zagovarjali v letu 2022, prvim diplomantom angleške izvedbe magistrskega programa pa so bile podeljene diplome v letu 2024.

V študijskem letu 2023/24 je bil izveden tudi prvi COIL (Collaborative Online International Learning) kot oblika mobilnosti doma. Študenti 2. letnika visokošolskega strokovnega in univerzitetnega študijskega programa 1. stopnje so na daljavo sodelovali s študenti iz Superior School of Technology and Management, the Polytechnic Institute of Beja, iz Portugalske. Poleg tega fakulteta tudi sicer sodeluje z mnogimi gostujočimi predavatelji iz drugih držav.

3.12 Fakulteta za varnostne vede Univerze v Mariboru (FVV UM)

Leta 2003 se je Univerzi v Mariboru pridružila Fakulteta za policijsko-varnostne vede iz Ljubljane, do takrat pridružena članica Univerze v Ljubljani, organizacijsko pa del Ministrstva za notranje zadeve RS. Njeni začetki segajo v leto 1973, ko je bil ustanovljen Oddelek za notranje zadeve pri Višji upravni šoli v Ljubljani, v okviru katerega se je začel izvajati študij s področja notranjih zadev. Iz oddelka je bila leta 1981 v okviru Republiškega sekretariata za notranje zadeve ustanovljena Višja šola za notranje zadeve, ki je bila hkrati članica Univerze v Ljubljani. Leta 1995 se je preoblikovala v Visoko šolo za notranje zadeve in se že naslednje leto preimenovala v Visoko policijsko-varnostno šolo. Ta se je leta 2003 preoblikovala v Fakulteto za policijsko-varnostne vede in postala članica Univerze v Mariboru. Leta 2006 se je preimenovala v Fakulteto za varnostne vede (Sotlar idr., 2013).

Začetek študijskih programov današnje FVV UM sega v leto 1973, ko je bil za potrebe države na področju notranjih zadev vzpostavljen višješolski študij. Prvih šest let je bil organiziran le študij iz dela, s študijskim letom 1979/80 pa je bilo uvedeno tudi izobraževanje ob delu, kar je omogočilo študij tudi udeležencem iz drugih institucij (Teritorialna obramba, upravni organi za notranje zadeve, pravosodni

organi, JLA itd.). V letu 1981 je bila ustanovljena Višja šola za notranje zadeve. Določena prenova študijskega programa je bila izvedena leta 1991, ko se je Slovenija demokratizirala in osamosvojila. Za študijsko leto 1993/94 je razpis za vpis omogočal tudi vpis določene kvote dijakov. Po sprejemu Zakona o visokem šolstvu v letu 1993 se je začel proces preoblikovanja višje šole v visokošolsko institucijo. Nov, triletni študijski program za pridobitev visoke strokovne izobrazbe Varnost in notranje zadeve je bil potrjen leta 1995. Visoka šola je v študijskem letu 1996/97 začela z izvedbo 3. letnika visokošolskega študija za diplomante višjih šol (Sotlar idr., 2023).

Potem ko je šola leta 2003 postala fakulteta, se je v študijskem letu 2004/05 prvič začel izvajati štiriletni univerzitetni študijski program Varstvoslovje in podiplomski študij v obliki štirih specialističnih programov. Prenovljen je bil tudi triletni visokošolski strokovni program. Leta 2006 se je začel izvajati magistrski, leta 2007 pa še doktorski študijski program. Ko je bil leta 2010 akreditiran še visokošolski strokovni študijski program 1. stopnje Informacijska varnost, je bil zaokrožen nabor ključnih izobraževalnih področij, ki jih razvija FVV UM. Bolonjski študijski programi vseh stopenj so se začeli izvajati v študijskem letu 2007/08 (Modic, 2023).

Fakulteta je v študijskem letu 2024/25 izvajala pet študijskih programov, in sicer:

- visokošolski študijski program 1. stopnje Varnost in policijsko delo (redno in izredno),
- visokošolski študijski program 1. stopnje Informacijska varnost (redno in izredno),
- univerzitetni študijski program 1. stopnje Varstvoslovje (redno),
- študijski program 2. stopnje Varstvoslovje (redno in izredno) in
- študijski program 3. stopnje Varstvoslovje (izredno).

V študijskem letu 2024/25 je bilo v študijske programe vpisanih 983 študentov.

Na študijskih programih FVV UM so kot redni ali izredni vpisani tudi študenti iz tujine. V študijskem letu 2024/25 je bilo tako v študijske programe FVV UM vpisanih 52 tujcev.

Mednarodne mobilnosti študentov in zaposlenih potekajo večinoma v okviru programa Erasmus+ in sporazuma Swiss Mobility, fakulteta pa razvija tudi bilateralno sodelovanje z drugimi sorodnimi institucijami po celem svetu (npr. ZDA, Rusija, Japonska). Tako je v obdobju med študijskima letoma 2006/07 in 2023/24 na izmenjavo v tujino odšlo 217 študentov FVV UM, na fakulteto pa je prišlo 289 študentov iz tujine (Modic, 2023). Tujim študentom na izmenjavi na FVV UM je vsako leto na voljo približno 40 predmetov na 1. in 2. stopnji, ki se posebej zanje izvajajo v angleškem jeziku. Ko gre za mobilnost osebja, v povprečju približno pet profesorjev na leto gostuje na tujih institucijah, približno dvakrat toliko iz tujine pa jih gostuje na fakulteti. Vrhunec tovrstnega sodelovanja predstavljajo tuji profesorji, ki v okviru doktorskega študija prevzemajo vlogo somentorjev doktorskih kandidatov.

3.13 Fakulteta za zdravstvene vede Univerze v Mariboru (FZV UM)

Družina članic Univerze v Mariboru se je po njeni ustanovitvi prvič povečala leta 1993, ko je bila ustanovljena Višja zdravstvena šola v Mariboru kot javni visokošolski zavod v okviru Univerze v Mariboru. V študijskem letu 1993/94 se je vpisala prva generacija študentov zdravstvene nege po višješolskem študijskem programu, ki je trajal pet semestrov. Izobraževanje je poleg predavanj, seminarских vaj in laboratorijskih vaj obsegalo tudi klinične vaje v učnih bazah in strokovni praktikum. Že leta 1995 se je višja šola preoblikovala v Visoko zdravstveno šolo, ki je prvo generacijo rednih študentov visokošolskega strokovnega študijskega programa Zdravstvena nega vpisala v študijskem letu 1996/97. V študijskem letu 1998/99 je šola prvič razpisala tudi izredni študij (Pajnkihar, 2018).

Zaradi zahtev Evropske unije, kjer je poklic medicinske sestre reguliran poklic, je ob pristopanju Slovenije v EU šola že leta 2002 začela z intenzivnim preoblikovanjem visokošolskega strokovnega študijskega programa Zdravstvena nega, ki je bil naslednje leto potrjen kot usklajen z direktivami Evropske skupnosti (EU 77/452 in EU 77/453). Leta 2006 se je visoka šola preoblikovala v Fakulteto za zdravstvene vede in tako postala prva fakulteta v slovenskem prostoru za področje zdravstvene nege in zdravstvenih ved (Pajnkihar idr., 2013).

Izobraževalno dejavnost fakultete je moč opredeliti skozi tri obdobja. V prvem obdobju – v času višje in visoke šole – je bil poudarek na razvoju dodiplomskega rednega in izrednega študija zdravstvene nege. Hkrati so se začeli razvijati

podiplomski specialistični študijski programi s področja patronažne, gerontološke in perioperativne zdravstvene nege, klinične dietetike in informatike v zdravstvu. V drugem obdobju je bil poudarek na razvoju študijskega programa 1. stopnje Zdravstvena nega, ki ga je fakulteta prvič razpisala v študijskem letu 2009/10 in se z vmesnimi posodobitvami izvaja še danes. Za to obdobje je bil značilen tudi razvoj študijskih programov 2. stopnje. Tako se je v študijskem letu 2007/08 začel izvajati študijski program 2. stopnje Zdravstvena nega, leto kasneje pa v sodelovanju s FERI UM in FNM UM študijski program 2. stopnje Bioinformatika. Leta 2009/10 je fakulteta skupaj s FOV UM začela z izvedbo študijskega programa 2. stopnje Management v zdravstvu in socialnem varstvu. V tretjem obdobju je bil poudarek na oblikovanju študijskega programa 3. stopnje Zdravstvena nega ter na razvoju različnih študijskih smeri s področja napredne zdravstvene nege na študijskem programu 2. stopnje Zdravstvena nega. V študijskem letu 2020/21 je fakulteta pričela izvajati prvi študijski program napredne zdravstvene nege v slovenskem prostoru z naslovom Integrirana obravnava kroničnih bolnikov. Kot prva v slovenskem visokošolskem prostoru pa je FZV UM začela izvajati tudi študijski program 3. stopnje Zdravstvena nega (2016/17) (Lorber, 2024).

V zadnjih letih je fakulteta uspešno vzpostavila aktivno mrežo sodelovanja z uglednimi izobraževalnimi, znanstvenoraziskovalnimi in kliničnimi institucijami po vsem svetu. Sodelovanje z mednarodno priznanimi profesorji omogoča vključevanje najnovejših dobrih praks in znanja v obstoječe ter nove študijske programe. Poleg tega fakulteta študentom ponuja dragoceno možnost opravljanja kliničnih vaj tudi v tujih zdravstvenih ustanovah. Študentom nudi široko izbiro mentorjev z mednarodnih univerz, kar povečuje kakovost njihovega izobraževanja. Čeprav fakulteta ne izvaja študijskih programov v tujem jeziku, je na redni in izredni študij vpisanih tudi nekaj študentov iz tujine.

Erasmus+ program izpostavlja pomen osebnega in poklicnega razvoja prek izobraževanja, usposabljanja in praktičnih izkušenj. Število mednarodnih mobilnosti za študente in zaposlene v okviru programa Erasmus+ se na fakulteti vsako leto povečuje, prav tako pa se krepi število bilateralnih sporazumov, raziskovalnih projektov in gostujočih profesorjev. Izkušnje študentov potrjujejo, da Erasmus+ mobilnosti omogočajo osebnostno rast, krepitev samozavesti in samostojnosti, širjenje obzorij, pridobivanje dragocenih veščin in mednarodnih prijateljev. Po drugi strani FZV UM že vrsto let študentom na izmenjavi ponuja enega najširših naborov učnih enot na Univerzi v Mariboru. Študenti lahko izbirajo med učnimi

enotami, ki zajemajo tako teoretična znanja kot praktične veščine, prilagojene sodobnim izzivom zdravstvene nege in skrbi za paciente.

3.14 Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru (FF UM)

Študijski programi, ki se od leta 2007 razvijajo v okviru FF UM, so logično nadaljevanje študijskih programov, ki so obstajali v času nekdanje Pedagoške akademije oz. Pedagoške fakultete. Ponudba študijskih programov je rastla in dolgo časa jo je zaznamovala ne samo pedagoška usmerjenost, ampak tudi stalne vezave študijskih programov, kot je bilo to na primer v začetku osemdesetih let prejšnjega stoletja (slovenščina in nemščina/angleščina/ruščina/srbohrvaščina/madžarščina, angleščina in nemščina, zgodovina in geografija, slovenščina/zgodovina/geografija in družbeno-moralna vzgoja). Kasneje so se te vezave študentom ponudile na način, da so lahko ti kombinirali študijske programe po svojih interesih (Borstner, 2011).

FF UM je v študijskem letu 2008/09 prva v Sloveniji začela izvajati nove bolonjske študijske programe na področju izobraževanja učiteljev, humanistike in dela družboslovja (Jesenšek, 2011). Razpisala je pet enopredmetnih in dvanajst dvopredmetnih študijskih programov 1. stopnje, vzporedno pa je izvajala tudi vse stare univerzitetne štiriletne programe. Enopredmetni študijski program 1. stopnje obsega 180 ECTS, dvopredmetni pa 90 ECTS in ga je treba kombinirati z drugim dvopredmetnim študijskim programom. Enopredmetni študijski programi so bili Slovenski jezik in književnost, Sociologija in interdisciplinarno družboslovje, Psihologija, Germanistika, Zgodovina, dvopredmetni pa Slovenski jezik in književnost, Filozofija, Geografija, Madžarski jezik in književnost, Nemški jezik in književnost, Angleški jezik in književnost, Pedagogika, Sociologija, Zgodovina, Medjezikovne študije – angleščina, Medjezikovne študije – nemščina, Medjezikovne študije – madžarščina. Temu naboru sta se v naslednjih letih pridružila še dva nova dvopredmetna študijska programa: Pedagogika in Umetnostna zgodovina (2009/10).

Tak nabor je fakulteta ohranjala tudi v naslednjih študijskih letih, pri čemer so se imena nekaterih študijskih programov, predvsem na področju prevodoslovja, spremenila (Jesenšek, 2011). S študijskim letom 2011/12 fakulteta ni več izvajala predbolonjskih univerzitetnih študijskih programov, je pa prvič razpisala študijske programe 2. in 3. stopnje. FF UM se je odločila za izobraževanje v obsegu 180 ECTS na prvi stopnji in v obsegu 120 ECTS na drugi stopnji (model 3 + 2), saj to omogoča

transparentnost pri razvijanju kompetenc. Ker so poklici na področju izobraževanja regulirani, fakulteta pedagoške študijske programe izvaja samo na drugi stopnji. Novi študijski programi 2. stopnje so bili:

- enopredmetni nepedagoški: Medkulturna germanistika, Pedagogika, Prevajanje in tolmačenje, Psihologija, Slovenski jezik in književnost, Sociologija, Zgodovina;
- enopredmetni pedagoški: Slovenski jezik in književnost;
- dvopredmetni nepedagoški: Anglistika, Medkulturna germanistika, Filozofija, Slovenski jezik in književnost, Zgodovina;
- dvopredmetni pedagoški: Filozofija, Geografija, Madžarski jezik in književnost, Nemščina kot tuji jezik.

S študijskim letom 2011/12 je fakulteta ponudila tudi študijske programe 3. stopnje (Jesenšek, 2011): Filozofija, Geografija, Germanistične študije, Hungaristične študije, Pedagogika, Slovenistične študije, Sociologija, Vedenjska in kognitivna znanost, Zgodovina. V naslednjih letih je tudi tukaj prišlo do nekaterih sprememb, kot so sprememba težišč v študijskem programu 3. stopnje Vedenjska in kognitivna nevroznanost in posledično sprememba imena (danes program Psihologija), ukinitvev študijskega programa 3. stopnje Hungaristične študije ter s študijskim letom 2023/24 uvedba novega študijskega programa 3. stopnje Anglistične študije.

Relativno veliko število študijskih programov je vodilo v njihovo združevanje – združeni so se začeli izvajati v študijskem letu 2024/25. Pri tem ni prišlo do krnitve razvijanja kompetenc in poklicnih profilov, saj so bile v okviru (združenih) študijskih programov uvedene smeri, ki v bistvu predstavljajo nekdanje študijske programe. Fakulteta je na začetku razpisovala tudi izredni študij na 1. stopnji (razen na enem programu) in 2. stopnji (samo na enem programu), vendar je zaradi premajhnega interesa kandidatov izredni študij postopoma opustila.

Internacionalizacija izobraževalne dejavnosti se je skozi razvoj fakultete odražala na več načinov. Programi s področja jezikoslovja in prevajanja in/ali tolmačenja se že od začetkov pretežno izvajajo v tujem jeziku s sodelovanjem učnega osebja s tujih univerz. Fakulteta je sodelovala tudi v skupnih študijskih programih s tujimi fakultetami. V programe FF UM so vpisani študenti tujci, ali pa na fakulteti sodelujejo preko programov mobilnosti (Erasmus+/CEEPUS), saj ima fakulteta

sklenjenih več kot 250 sporazumov s tujimi visokošolskimi institucijami. V študijskem letu 2023/24 je bilo tako na fakulteti na izmenjavi 159 tujih študentov. Pomembne so tudi CEEPUS mreže, skupaj trenutno 9, v sodelovanju s 16 državami srednje in jugovzhodne Evrope, v okviru katerih poteka izvedba poletnih šol (npr. na področju geografije, prevodoslovja, slovenistike in anglistike).

3.15 Medicinska fakulteta Univerze v Mariboru (MF UM)

Leta 2003 je v okviru Univerze v Mariboru nastala tudi Medicinska fakulteta (Krajnc, 2003). Prva generacija študentov se je v univerzitetni študijski program Splošna medicina vpisala v študijskem letu 2004/05 (Hojs, 2004). Za ustanovitev je bilo potrebno predhodno dobro klinično delo, raziskovanje in pedagoško delo številnih zdravnikov Splošne bolnišnice Maribor, kasneje Učne bolnišnice. Program je bil pripravljen po vzoru evropskih medicinskih fakultet, trajal je 6 let, ovrednoten je bil s 360 ECTS točkami in se je izvajal samo kot redni študij (Hojs, 2004). Značilnost študijskega programa je prepletenost predmetov znotraj posameznih letnikov (horizontalno) in med letniki (vertikalno). Vlogo povezovalca imajo predvsem moduli problemskega učenja (angl. *Problem-Based Learning*). Ti na osnovi problemov v obliki spirale pokrivajo vsa področja medicine od poznavanja temeljev teorije in prakse, usposabljanja v kliničnem okolju in postopnega doseganja samostojnosti, ki študente vodi v samostojno poklicno pot zdravnika (Genzel-Boroviczény idr., 2005). V študijskem letu 2004/05 je bilo v 1. letnik vpisanih 89 študentov, v zadnjih letih pa se je vpis glede na potrebe po zdravnikih povečal.

MF UM je prve diplomante dobila v študijskem letu 2009/10, istega leta pa je na osnovi prenovljenega univerzitetnega študijskega programa nastal enovit magistrski študijski program 2. stopnje Splošna medicina (Pečovnik-Balon idr., 2014). Cilji programa so ostali isti, prenova pa je bila med drugim priložnost za nekatere vsebinske spremembe na podlagi izkušenj pri izvajanju univerzitetnega programa. Študij traja 6 let, praktično delo pa je vključeno v 6. letnik. Leta 2014 je bila opravljena zunanja evalvacija študijskega programa tudi s strani Nacionalne Agencije RS za kakovost v visokem šolstvu, vsako leto pa je študijski program potrjen tudi samoevalvaciji. Fakulteta je ustanovila tudi Center za izobraževanje v medicini s ciljem izboljševanja kvalitete izobraževanja bodočih zdravnikov.

Na osnovi ugotovitev stalne evalvacije je bil leta 2017 enovit magistrski študijski program 2. stopnje Splošna medicina prenovljen. Uvedene so bile nekatere učne enote (Zgodnje vzpostavljanje odnosa s pacientom, Osnove medicinske tehnologije, Z dokazi podprta medicina, Klinična prehrana itd.), vsebina učnih enot, ki so bile ukinjene (Medicina v izrednih razmerah, Maksilofacialna kirurgija itd.), pa je bila v večji ali manjši meri vključena v druge učne enote. V 6. letniku je bil uveden nov praktikum Ginekologija in porodništvo – delo ob bolniku in nov prosto izbirni predmet, pri katerem si študenti izberejo delo pod mentorstvom na poljubni medicinski ustanovi/oddelku in tako bolje spoznajo področje medicine, ki jih zanima glede na bodočo profesionalno kariero.

Zaradi zaznanih potreb po zdravnikih dentalne medicine, ogromnega preseganja prijav za študij dentalne medicine na Medicinski fakulteti Univerze v Ljubljani in izkušenj z nekdanjo Višjo stomatološko šolo v Mariboru, ki je delovala do leta 1970, je MF UM pristopila k pripravi enovitega magistrskega študijskega programa 2. stopnje Dentalne medicine (Krajnc in Pivec, 2022). Tudi ta študij traja 6 let oz. 12 semestrov in je ovrednoten s 360 ECTS. Predklinične in medicinske učne enote izvajajo visokošolski učitelji MF UM, za izvajanje strokovnih kliničnih predmetov pa se je fakulteta naslonila na visokošolske učitelje Medicinske fakultete Univerze na Reki (Hrvaška). Izvajanje študija se je začelo v študijskem letu 2021/22 z 20 študenti, leto kasneje pa je bilo vpisanih že 30 študentov v generaciji. V študijskem letu 2025/26 se bo prvič začel izvajati še en enoviti magistrski študijski program 2. stopnje – Farmacija (Krajnc in Pivec, 2022). Gre za interdisciplinarni študijski program, ki ga bosta izvajali MF UM in FKKT UM. MF UM izvaja tudi študijski program 3. stopnje Biomedicinska tehnologija.

MF UM ob ustanovitvi ni imela svoje zgradbe, zato je pedagoški proces potekal na več lokacijah. V študijskem letu 2013/14 je MF UM začela delovati v novi zgradbi, ki je omogočila vpeljavo številnih novosti, predvsem tehničnih, v študijski proces. Na številnih področjih je bilo takrat uvedeno tudi učenje na simulatorjih v novem simulacijskem centru.

Študenti so že po nekaj letih od ustanovitve fakultete del svojih rednih študijskih obveznosti opravljali v tujini na partnerskih fakultetah/univerzah. Najpogosteje je to potekalo v okviru Erasmus+ programa. Zelo pogosto v tujini opravijo tudi praktično usposabljanje.

3.16 Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru (PEF UM)

Pedagoška akademija in od leta 1986 dalje Pedagoška fakulteta predstavlja zibelko pedagoških, humanističnih, družboslovnih in naravoslovnih študijskih programov, saj so iz nje izšle kar tri fakultete. V nadaljevanju je predstavljen razvoj njenih študijskih programov s področja likovne umetnosti, glasbe, športnega treniranja, razrednega pouka, predšolske vzgoje in temeljnih pedagoških predmetov, za kar so vzpostavljeni tudi ustrezni oddelki.

Višješolski program Likovni pouk in likovna vzgoja je obstajal do študijskega leta 1986/87. Naslednje leto je stekel program Likovna pedagogika, ki se je izvajal do študijskega leta 1995/96. Preoblikoval se je v univerzitetni študijski program Likovna pedagogika, ki se je izvajal v letih od 1996/97 do 2008/09, ko je bil preoblikovan po načelih bolonjske reforme, vendar je ohranil naziv in dolžino trajanja (8 semestrov). Prva generacija se je vanj vpisala v študijskem letu 2009/10. Od študijskega leta 2013/14 se izvaja tudi študijski program 2. stopnje Likovna pedagogika (Balažič, 2011)

Do študijskega leta 1986/87 sta bila na področju poučevanja glasbene pedagogike organizirana višješolska programa Glasbeni pouk in Glasbena vzgoja, ki sta trajala dve leti. Od študijskega leta 1987/88 pa do študijskega leta 1995/96 je bil v veljavi štiriletni visokošolski študijski program Glasbena pedagogika. S študijskim letom 1996/97 ga je nadomestil univerzitetni študijski program Glasbena pedagogika. Slednji je veljal do študijskega leta 2009/10, ko se je po bolonjski reformi vpisala prva generacija študentov aktualnega enopredmetnega študijskega programa Glasbena pedagogika (Weiss, 2011). Od študijskega leta 2013/14 so se lahko diplomanti vpisali na študijski program 2. stopnje Glasbena pedagogika.

Program športnega treniranja ima korenine v predhodnih študijskih programih s področja telesne vzgoje iz šestdesetih, sedemdesetih in osemdesetih let prejšnjega stoletja, ko je bil usklajen tudi s programom Visoke šole za telesno kulturo v Ljubljani. Zaradi velikega pomanjkanja ustrezno izobraženih trenerjev na območju severovzhodne Slovenije je bil v študijskem letu 2005/06 vzpostavljen visokošolski strokovni študijski program Trener izbrane športne panoge. Od leta 2009 pa v obliki izrednega študija deluje visokošolski strokovni študijski program 1. stopnje Športno treniranje, v okviru katerega se srečujejo mnogi vrhunski trenerji in vrhunski

športniki. (Puhelj, 2011). Fakulteta si prizadeva tudi za pričetek izvajanja študijskega programa 2. stopnje Športna vzgoja.

Tudi študij razrednega pouka ima dolgo tradicijo. Najprej v obliki višješolskega programa, s študijskim letom 1987/88 pa se je začel izvajati visokošolski program Razredni pouk (do 1995/96). Kasneje se je preoblikoval v univerzitetni enopredmetni dodiplomski študijski program Razredni pouk v trajanju 4 let z enoletnim absolventskim stažem. V takšni obliki je bil razpisan v letih od 1996/97 do 2008/09. Po bolonjski prenovi je bil oblikovan mednarodno primerljiv univerzitetni študijski program 1. stopnje Razredni pouk, ki se razpisuje od študijskega leta 2009/10 (Črčinovič Rozman, 2011). Študenti lahko svoje kompetence nadgradijo na enoletnem študijskem programu 2. stopnje Razredni pouk, ki je bil prvič razpisan v študijskem letu 2013/14. Oba študijska programa bosta postopoma nadomeščena z novim enovitim magistrskim programom 2. stopnje Razredni pouk, ki se bo pričel izvajati s študijskim letom 2025/26 (Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta, 2022).

Višješolski študijski program Vzgojitelj predšolskih otrok je bil prvič razpisan v študijskem letu 1984/85. Z letom 1995/96 se je nadaljeval kot triletni visokošolski strokovni program Predšolska vzgoja. V študijskem letu 2009/10 se začne izvajati bolonjski visokošolski študijski program 1. stopnje Predšolska vzgoja, ki v študijskem letu 2011/12 dobi nadgradnjo v študijskem programu 2. stopnje Zgodnje učenje in poučevanje (Lepičnik Vodopivec, 2011). S študijskim letom 2016/2017 se program preoblikuje in preimenuje v študijski program 2. stopnje Predšolska vzgoja.

V okviru Oddelka za temeljne pedagoške predmete sta bila razvita študijski program 2. stopnje Inkluzija v vzgoji in izobraževanju in študijski program 3. stopnje Vodenje v vzgoji in izobraževanju. Medtem ko se prvi izvaja kot izredni študij, je bil drugi leta 2024 ukinjen. Na fakulteti obstaja študijski program 3. stopnje Edukacijske vede, ki se izvaja od leta 2009/10 in traja 3 leta.

PEF UM ima za mobilnost študentov in zaposlenih sklenjene Erasmus+ sporazume z okoli 100 tujimi institucijami. Dohodni študenti lahko izbirajo med 100 do 120 učnimi enotami letno, običajno pa se jih zanje izvede dobra polovica. V zadnjih 24 letih je fakulteta realizirala 274 odhodnih mobilnosti študentov, 634 dohodnih mobilnosti študentov, 503 odhodne mobilnosti zaposlenih in 243 dohodnih mobilnosti zaposlenih. V zadnjih treh letih je fakulteta v sodelovanju z belgijsko

partnersko institucijo izvajala programe COIL (Collaborative Online International Learning), v katerih je sodelovalo več kot 150 študentov obeh institucij, od tega več kot 70 študentov PEF UM. Študenti tudi vedno pogosteje sodelujejo v kombiniranih intenzivnih programih, ki združujejo različne oblike učenja in sodelovanja z mednarodnimi partnerji (Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta, 2022).

3.17 Pravna fakulteta Univerze v Mariboru (PF UM)

Leta 1990 je iz nekdanje višje šole nastala Visoka pravna šola. Študij v okviru štiriletnega visokošolskega študijskega programa se je začel v študijskem letu 1991/92, študenti višješolskega programa pa so študij lahko dokončali do leta 1996. Nov študijski program, ki je bil usmerjen predvsem v študij gospodarskega prava, je diplomiranim pravnikom omogočil pristop k opravljanju pravosodnega izpita. Že leta 1993 je bila visoka šola preoblikovana v Pravno fakulteto. Študijski program visoke pravne šole se sicer ni bistveno spremenil, le v 4. letniku je bila študentom dana možnost izbire med področji civilnega, javnega, kazenskega, korporacijskega in poslovno-gospodarskega prava. V naslednjem desetletju je nastalo kar 5 magistrskih študijskih programov, in sicer s področja gospodarskega prava (1993/94), mednarodnega prava (1996/97), davčnega prava (1997/98), delovnega prava in prava socialne varnosti (2000/01) ter gospodarskega prava EU (2002/03) (Ivanjko idr., 2010). Prvi doktorat znanosti na PF UM je bil podeljen leta 1995.

Z bolonjskimi študijskimi programi je študij prava doživel reformo. V študijskem letu 2009/10 so se pričeli izvajati naslednji študijski programi: univerzitetni študijski program 1. stopnje Pravo, študijski program 2. stopnje Pravo in študijski program 3. stopnje Pravo. Fakulteta je nekaj let razpisovala tudi študijska programa 2. stopnje Poslovno gospodarsko pravo ter Delovno pravo in kadri. Ob tem je PF UM leta 2012 kot prva v Sloveniji akreditirala študijska programa za izpopolnjevanje Specializacija znanj iz davčnega prava ter Specializacija znanj iz korporacijskega prava. Istega leta je fakulteta akreditirala tudi študijski program 2. stopnje Evropske pravne študije. Program, ki je bil prenovljen v letu 2019, je edini tovrstni v Sloveniji in je akreditiran za izvajanje v slovenskem in angleškem jeziku. Prenovljeni študijski program je mednarodno primerljiv, gre za klasičen študijski program s področja prava EU, ki obsega tako tradicionalne vsebine (evropsko ustavno pravo, notranji trg, sodno varstvo v EU) kot tudi aktualne vsebine (evropsko energetsko pravo, pravosodno sodelovanje v EU, digitalizacija in kibernetika kriminaliteta).

Današnje stanje izobraževalnih programov na PF UM v veliki meri odraža spremembe, ki so nastale z bolonjsko reformo (sistem 3 + 2). Trenutno se na PF UM izvajajo naslednji študijski programi:

- univerzitetni študijski program 1. stopnje Pravo,
- študijski program 2. stopnje Pravo (diplomant tega programa lahko pristopi k potrebni praksi in nato k pravniškemu državnemu izpitu, če je pred tem končal prvostopenjski študijski program prava v obsegu 180 ECTS),
- študijski program 2. stopnje Evropske pravne študije,
- študijski program 3. stopnje Pravo (Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta, 2021).

V zadnjih letih so bili razviti še nekateri študijski programi. Akreditiran je bil nov študijski program 3. stopnje Evropsko in primerjalno pravo, ki se izvaja v sodelovanju s Pravno fakulteto Univerze na Reki (Hrvaška). Prav tako je fakulteta podpisala sporazum o dvojni diplomii z Wayne State University Law School iz Detroita (ZDA), h kateri lahko pristopijo študenti prvega letnika študijskega programa 2. stopnje Pravo. V postopku priprave (na akreditacijo) je tudi petletni enoviti magistrski študijski program 2. stopnje Pravo.

PF UM je redno aktivna tudi na področju študijskih izmenjav Erasmus+, saj vsako leto gosti študente s partnerskih fakultet iz različnih držav in obratno. V ta namen ima sklenjenih približno 60 Erasmus+ sporazumov, gostujočim študentom pa (med drugim) ponuja tudi bogat nabor učnih enot s tematiko EU.² Poleg tega ima fakulteta sklenjene sporazume tudi s pravnimi fakultetami v Rusiji, Uzbekistanu, ZDA in Armeniji.

² Na primer *English Legal Terminology, Legal System and Institutions, Private International Law, Family and Succession Law, Public International Law, International Trade Law, Philosophy and Theory of Law, European Company Law – Freedom of Establishment, EU Constitutional and Administrative Law, European Judicial Protection, Legal Principles and Economic Policy of the EU Internal Market, Citizenship and Protection of Fundamental Rights in the EU, EU Foreign Policy, Arbitration Law and Alternative Dispute Resolution, European Labour Law, EU Competition Law, Cross-border Cooperation in Civil Matters.*

4 Namesto zaključka – izobraževalna dejavnost Univerze v Mariboru v številkah

Po predstavitvi izobraževalne dejavnosti, s poudarkom na razvoju študijskih programov v obdobju pred ustanovitvijo in še posebej po ustanovitvi Univerze v Mariboru, ob koncu poglavja podajmo še nekaj številčnih podatkov, ki dopolnjujejo in zaokrožujejo ubesedeno tako na ravni članic kot na ravni univerze.

Januarja 2025 je bilo na Univerzi v Mariboru (po združitvi študijskih programov FNM UM in FF UM) akreditiranih 178 študijskih programov, in sicer:

- 9 študijskih programov za izpopolnjevanje,
- 29 visokošolskih strokovnih študijskih programov 1. stopnje,
- 44 univerzitetnih študijskih programov 1. stopnje,
- 54 študijskih programov 2. stopnje,
- 5 enovitih magistrskih študijskih programov 2. stopnje,
- 37 študijskih programov 3. stopnje.

Poimenski seznam študijskih programov po vrsti in članici je predstavljen v tabeli 1.

Tabela 1: Seznam študijskih programov na Univerzi v Mariboru, januar 2025

Vrsta štud. programa	Članica UM	Ime študijskega programa
IZPOP.	FNM	Program za poučevanje predmeta naravoslovje v 6. in 7. razredu osnovne šole
		Študijski program za izpopolnjevanje iz organizacije informacijskih dejavnosti v vzgoji in izobraževanju
	FZV	Zdravstvena nega v psihiatriji
	FF	Pedagoško-andragoško izobraževanje
	PEF	Pedagoško-andragoško izobraževanje
	PEF, FF	Študijski program za izpopolnjevanje iz zgodnjega učenja angleščine oziroma nemščine
		Gospodinjstvo
VS	PF	Specializacija znanj iz davčnega prava
		Specializacija znanj iz korporacijskega prava
	EPF	Poslovna ekonomija
	FERI	Elektrotehnika
		Informatika in tehnologije komuniciranja
		Računalništvo in informacijske tehnologije
	FE	Energetika
	FGPA	Prometno inženirstvo
		Gradbeništvo

Vrsta štud. programa	Članica UM	Ime študijskega programa
	FKKT	Kemijska tehnologija
	FKBV	Živinoreja
		Ekološko kmetijstvo
		Agromomija – okrasne rastline, zelenjava in poljščine
		Biosistemsko inženirstvo
		Vinogradništvo, vinarstvo in sadjarstvo
		Agrarna ekonomika in razvoj podeželja
	FL	Gospodarska in tehniška logistika
	FOV	Organizacija in management informacijskih sistemov
		Inženiring poslovnih sistemov
		Organizacija in management kadrovskih in izobraževalnih sistemov
		Management v športu
		Krizni management
	FS	Strojništvo
		Tehnologije tekstilnega oblikovanja
	FT	Sodobne turistične prakse
	FVV	Varnost in policijsko delo
		Informacijska varnost
	FZV	Zdravstvena nega
	Interd. (FERI in FS)	Mehatronika
	PEF	Predšolska vzgoja
		Športno treniranje
UN	EPF	Ekonomske in poslovne vede
	FERI	Medijske komunikacije
		Elektrotehnika
		Računalništvo in informacijske tehnologije
		Telekomunikacije
		Informatika in podatkovne tehnologije
	FE	Energetika
	FGPA	Prometno inženirstvo
		Gradbeništvo
		Arhitektura
	FKKT	Kemijsko inženirstvo
		Kemija
	FKBV	Agrikultura in okolje
	FL	Logistika sistemov
	FNM	Fizika
		Biologija
		Matematika
		Ekologija z naravovarstvom
	FOV	Organizacija in management kadrovskih in izobraževalnih sistemov
		Organizacija in management informacijskih sistemov
		Inženiring poslovnih sistemov
	FS	Oblikovanje in tekstilni materiali
		Strojništvo
		Okoljsko inženirstvo

Vrsta štud. programa	Članica UM	Ime študijskega programa
	FT	Turizem: sodelovanje in razvoj
	FVV	Varstvoslovje
	FF	Angleški jezik in književnost (dvopredmetni)
		Geografija (dvopredmetni)
		Pedagogika (dvopredmetni)
		Psihologija (enopredmetni)
		Umetnostna zgodovina (dvopredmetni)
		Filozofija (dvopredmetni)
		Madžarski jezik s književnostjo
		Sociologija
		Zgodovina
		Slovenski jezik in književnost
		Prevajalske študije
		Germanistika
	Interd. (EPF, FGPA in FS)	Gospodarsko inženirstvo
	Interd. (FERI in FS)	Mehatronika
MAG	PEF	Likovna pedagogika
		Glasbena pedagogika
		Razredni pouk
	PF	Pravo
	EPF	Ekonomске in poslovne vede
	FERI	Računalništvo in informacijske tehnologije
		Medijske komunikacije
		Elektrotehnika
		Telekomunikacije
	FE	Informatika in podatkovne tehnologije
		Energetika
		Gradbeništvo
	FGPA	Prometno inženirstvo
		Arhitektura
	FKKT	Kemija
		Kemijsko inženirstvo
	FKBV	Kmetijstvo
		Agrarna ekonomika
		Varnost hrane v prehrambeni verigi
	FL	Logistika sistemov
	FNM	Fizika
		Matematika
		Biologija in ekologija z naravovarstvom
		Izobraževalna tehnika
	FOV	Izobraževalna matematika
		Organizacija in management informacijskih sistemov
		Organizacija in management kadrovskih in izobraževalnih sistemov
	FS	Inženiring poslovnih sistemov
		Strojništvo
		Inženirsko oblikovanje izdelkov

Vrsta štud. programa	Članica UM	Ime študijskega programa
		Oblikovanje in tekstilni materiali
		Okoljsko inženirstvo
	FT	Turistične destinacije in doživetja
	FVV	Varstvoslovje
	FZV	Zdravstvena nega
	FF	Psihologija
		Prevajanje in tolmačenje
		Umetnostna zgodovina (dvpredmetni)
		Slovenski jezik in književnost
		Anglistika
		Geografija
		Filozofija
		Madžarski jezik s književnostjo
		Sociologija
		Zgodovina
		Medkulturna germanistika
		Pedagogika
	Interd. (EPF, FGPA in FS)	Gospodarsko inženirstvo
	Interd. (FERI in FS)	Mehatronika
	Interd. (FERI in FZV)	Bioinformatika
	Interd. (FZV in FOV)	Management v zdravstvu in socialnem varstvu
	PEF	Predšolska vzgoja
		Likovna pedagogika
		Inkluzija v vzgoji in izobraževanju
		Glasbena pedagogika
		Razredni pouk
	PF	Pravo
		Evropske pravne študije
EMAG	FNM	Predmetni učitelj
	Interd. (MF in FKKT)	Farmacija
	MF	Splošna medicina
		Dentalna medicina
DOK	PEF	Razredni pouk
	EPF	Ekonomske in poslovne vede
	FERI	Elektrotehnika
		Računalništvo in informatika
		Medijske komunikacije
	FE	Energetika
	FGPA	Gradbeništvo
		Prometno inženirstvo
	FKKT	Kemija in kemijsko inženirstvo
	FKBV	Kmetijstvo
		Agrarna ekonomika
	FL	Logistika sistemov

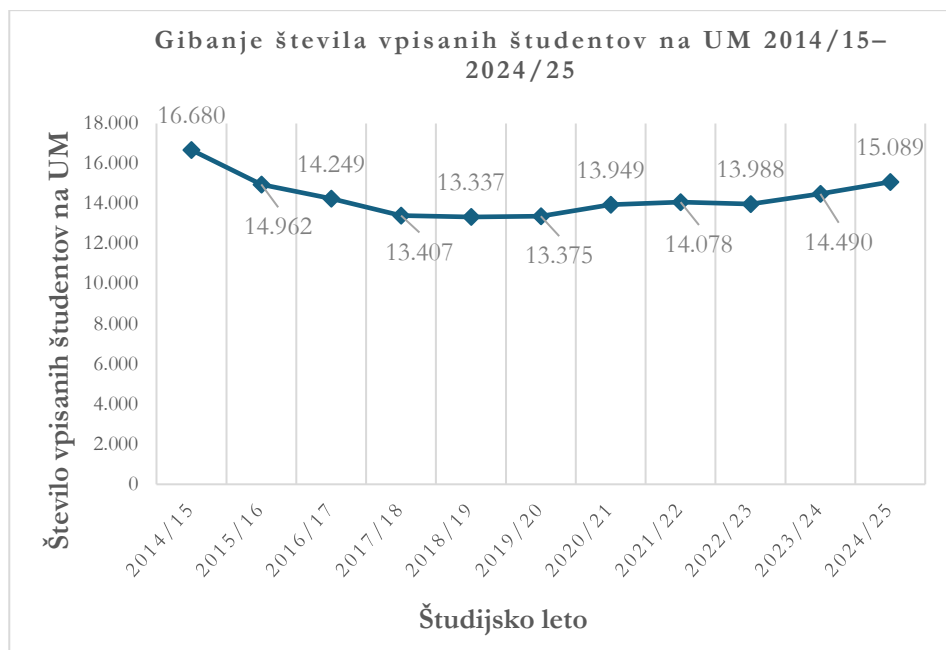
Vrsta štud. programa	Članica UM	Ime študijskega programa
	FNM	Matematika
		Tehnika - področje izobraževanja
		Ekološke znanosti
		Fizika
	FOV	Organizacija in management informacijskih sistemov
		Organizacija in management kadrovskih in izobraževalnih sistemov
		Organizacija in management poslovnih in delovnih sistemov
	FS	Doktorska šola Fakultete za strojništvo
	FT	Sodobne turistične študije
	FVV	Varstvoslovje
	FZV	Zdravstvena nega
	FF	Psihologija
		Slovenistične študije
		Germanistične študije
		Zgodovina
		Sociologija
		Filozofija
		Geografija
		Pedagogika
		Umetnostna zgodovina
		Anglistične študije
	Interd. (EPF, FGPA in FS)	Gospodarsko inženirstvo
	MF	Biomedicinska tehnologija
	PEF	Edukacijske vede
	PF	Pravo
		Evropsko in primerjalno pravo

Legenda: IZPOP. – študijski programi za izpopolnjevanje, VS – visokošolski strokovni študijski programi 1. stopnje, UN – univerzitetni študijski programi 1. stopnje, MAG – študijski programi 2. stopnje (magistrski študijski programi), EMAG – enoviti magistrski študijski programi 2. stopnje, DOK – študijski programi 3. stopnje (doktorski študijski programi); Interd. – interdisciplinarni študijski programi, ki so nastali in se izvajajo v sodelovanju dveh ali več članic univerze.

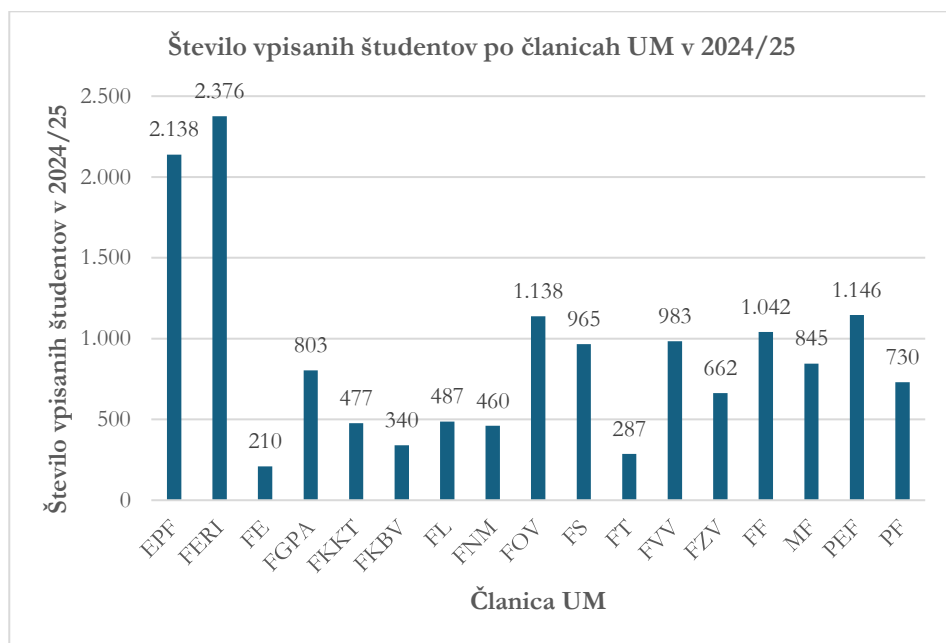
V zadnjih 11 letih je bilo v vseh letnikih študijskih programov Univerze v Mariboru okrog 157.600 vpisanih študentov ali v povprečju okrog 14.300 na leto (tabela 2, graf 1). Za opazovano obdobje je značilno, da so vse, tudi najmlajše fakultete, študente vpisale najmanj v vse letnike študija na 1. stopnji študija. Fakultete z največjim številom vpisanih študentov v tem obdobju so bile FERI UM, EPF UM in FF UM.

Tabela 2: Število vpisanih študentov po članicah Univerze v Mariboru za obdobje 2014/15–2024/25

Članica/Štud. leto	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	2024/25	Skupaj
EPF	2.183	1.891	1.826	1.644	1.637	1.623	1.676	1.724	1.736	1.858	2.138	19.936
FERI	2.136	1.998	1.884	1.903	1.957	2.140	2.137	2.252	2.245	2.300	2.376	23.328
FE	270	195	171	137	176	208	216	208	193	195	210	2.179
FGPA	873	699	641	569	545	581	661	646	685	755	803	7.458
FKKT	469	443	458	436	444	474	464	468	440	459	477	5.032
FKBV	630	543	480	416	389	366	363	351	312	335	340	4.525
FL	632	480	403	341	349	366	434	430	455	509	487	4.886
FNM	615	572	552	510	493	491	486	456	451	439	460	5.523
FOV	865	675	570	680	784	792	944	943	993	1,036	1,138	9.420
FS	1.174	1.118	1.064	1.077	1.075	971	1.068	1.049	961	985	965	11.507
FT	223	247	273	248	247	249	284	284	378	309	287	3.029
FVV	1.235	1.116	1.058	965	988	954	955	979	976	977	983	11.186
FZV	743	690	620	650	627	690	675	735	643	691	662	7.426
FF	1.787	1.495	1.355	1.211	1.135	1.062	1.058	1.042	980	1.010	1.042	13.174
MF	684	640	658	656	661	649	682	708	754	809	845	7.746
PEF	1.443	1.433	1.391	1.357	1.285	1.250	1.247	1.191	1.138	1.127	1.146	14.008
PF	719	728	845	607	546	510	599	613	648	696	730	7.241
Skupaj	16.680	14.962	14.249	13.407	13.337	13.375	13.949	14.078	13.988	14.490	15.089	157.604

Graf 1: Gibanje števila vpisanih študentov na UM 2014/15–2024/25

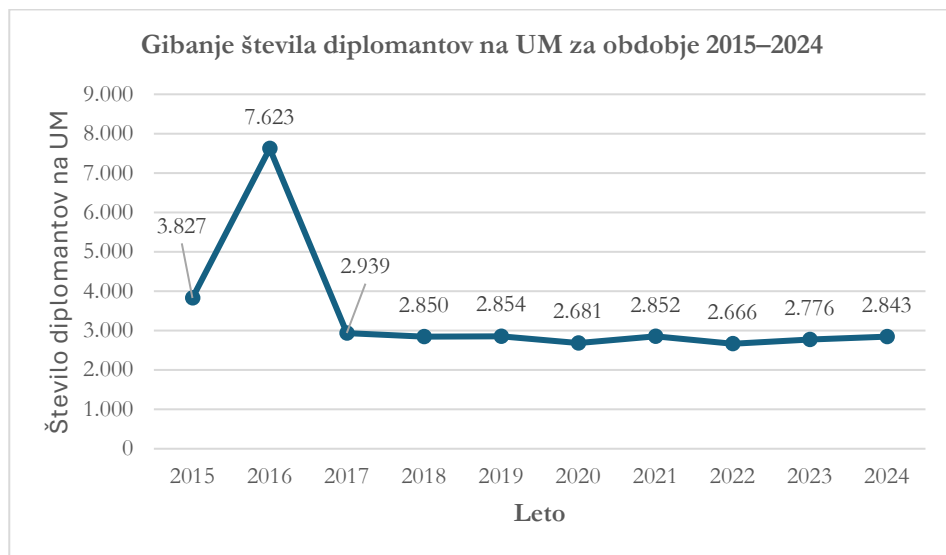

Graf 2: Število vpisanih študentov po članicah Univerze v Mariboru v študijskem letu 2024/25

Tudi v zadnjem študijskem letu (2024/25) največji vpis beležita FERI UM in EPF UM, ki imata preko 2.000 vpisanih študentov, sledijo pa PEF UM, FOV UM in FF UM s 1.000 vpisanimi študenti. Med članicami sicer obstajajo precejšnje razlike glede števila študentov, tako ima največja fakulteta približno desetkrat več vpisanih študentov kot najmanjša fakulteta (graf 2).

V obdobju zadnjih desetih let, tj. od leta 2015, ko je tudi najmlajša članica dobila prve diplomante, do leta 2024, je na Univerzi v Mariboru na vseh treh stopnjah študij zaključilo dobrih 39.000 diplomantov (tabela 3).

Leta 2015 je na Univerzi v Mariboru študij zaključilo nekaj nad 3.800 diplomantov. Število se je v letu 2016 skorajda podvojilo, in sicer na preko 7.600, na kar je vplivalo dejstvo, da je bilo to zadnje leto, ko je bilo skladno z Zakonom o visokošolskem študiju še mogoče zaključiti stare predbolonjske študijske programe. Za zaključek teh se je odločilo tudi veliko število študentov, ki so začasno prekinili študij, nato pa opravili manjkajoče obveznosti in diplomirali. Že naslednje leto (2017) je število padlo na dobrih 2.900 diplomantov, od takrat dalje pa ni zaznati večjih odstopanj – na letni ravni znaša razlika 100–200 diplomantov (graf 3).

Graf 3: Gibanje števila diplomantov na Univerzi v Mariboru za obdobje 2015–2024

Tabela 3: Število diplomantov po članicah Univerze v Mariboru za obdobje 2015–2024

Članica UM / leto	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Skupaj
EPF	444	1149	357	339	333	306	339	260	303	325	4.155
FERI	451	798	359	327	397	356	381	398	418	451	4.336
FE	40	45	38	32	26	23	22	26	46	53	351
FGPA	209	424	138	146	123	110	115	117	124	100	1.606
FKKT	107	181	88	96	96	103	89	113	109	109	1.091
FKBV	88	160	82	95	100	74	67	92	54	45	857
FL	125	132	100	79	78	47	53	57	78	70	819
FNM	148	261	126	149	108	102	94	97	90	93	1.268
FOV	279	1066	130	132	126	151	151	161	172	185	2.553
FS	234	493	227	214	258	246	233	233	249	213	2.600
FT	11	18	19	37	28	35	37	25	23	33	266
FVV	244	357	203	164	208	194	220	168	195	185	2.138
FZV	182	274	152	138	179	163	181	166	152	181	1.768
FF	520	907	308	298	253	220	260	252	207	255	3.480
MF	105	98	121	98	109	83	117	80	81	105	997
PEF	410	598	344	326	299	347	354	285	320	302	3.585
PF	230	662	147	180	133	121	139	137	155	138	2.042
Skupaj	3.827	7.623	2.939	2.850	2.854	2.681	2.852	2.667	2.776	2.843	33.912

In čisto za konec – če bi morali v nekaj povedih zaokrožiti glavne značilnosti izobraževalne dejavnosti na Univerzi v Mariboru, bi lahko rekli, da jo predstavljajo obsežen in raznolik nabor študijskih programov s področja tehnike, naravoslovja, kmetijstva, medicine, družboslovja in humanistike, ki se stalno posodablja in prilagajajo potrebam družbe, interdisciplinarnost, internacionalizacija in konstantno število vpisanih študentov ter diplomantov. V petdesetih letih obstoja je tako Univerza v Mariboru že zdavnaj prerasla potrebe lokalnega oz. regionalnega okolja in postala pomembna vseslovenska visokošolska izobraževalna institucija, ki samozavestno nastopa v globalnem akademskem prostoru.

Viri in literatura

- Balažič, J. (2011). Oddelek za likovno umetnost. V D. Haramija (ur.). (2011). *Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta: 50 let: zbornik* (Revija za elementarno izobraževanje, let. 4, pos. št.) (str. 90–101). Založba PEF, Pedagoška fakulteta.
- Bastič, M. (ur.). (2009). *50 let univerzitetnega študija ekonomije in poslovnih ved v Mariboru*. Ekonomsko-poslovna fakulteta.
- Borstner, B. (2011). Spomini nekega sanjača. V D. Haramija (ur.), *Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta: 50 let: zbornik* (Revija za elementarno izobraževanje, let. 4, pos. št.) (str. 70–80). Založba PEF, Pedagoška fakulteta.
- Bračič, V. (2011). Organizacija in samoupravna podoba Pedagoške akademije od njene ustanovitve do 1986. V D. Haramija (ur.), *Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta: 50 let: zbornik* (Revija za elementarno izobraževanje, let. 4, pos. št.) (str. 12–31). Založba PEF, Pedagoška fakulteta.
- Črčinovič Rozman, J. (2011). Oddelek za razredni pouk. V D. Haramija (ur.), *Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta: 50 let: zbornik* (Revija za elementarno izobraževanje, let. 4, pos. št.) (str. 102–124). Založba PEF, Pedagoška fakulteta.
- Ferčal, R., in Kramberger, B. (ur.). (2015). *Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede: 55 let znanja in tradicije*. Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede.
- Genzel-Boroviczény, O., Christ, F., Siebeck, M., Krajnc, I., Hojs, R., in Drinovec, J. (2005). Pogovor o tečaju problemsko zasnovanega pouka (PBL) na Medicinski fakulteti v Mariboru. *Zdravniški vestnik*, 74(12), 821–823.
- Glavič, P. (2024). Zgodovina visokošolskega kemijskega izobraževanja v Mariboru. *Zbornik za zgodovino naravoslovja in tehnike*, 18, 207–227.
- Haramija, D. (ur.). (2011). *Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta: 50 let: zbornik* (Revija za elementarno izobraževanje, let. 4, pos. št.). Založba PEF, Pedagoška fakulteta. https://pef.um.si/wp-content/uploads/2020/07/Zbornik_50let_PEF.pdf
- Hauptman, L., in Oplotnik, Ž. J. (ur.). (2019). *60 let študija ekonomskih in poslovnih ved*. Univerzitetna založba Univerze v Mariboru. <https://doi.org/10.18690/978-961-286-311-1>
- Hojs, R. (2004). Začetek pouka na Medicinski fakulteti Univerze v Mariboru. *Zdravniški vestnik*, 73(11), 801–802. <https://vestnik.szd.si/index.php/ZdravVest/article/view/2371>
- Ivanjko, Š., Ramšak, F., Holcman, B., Mandaš, D., in Knez, R. (ur.). (2010). *50 let študija prava v Mariboru*. Pravna fakulteta.
- Jesenšek, M. (2011). Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru. V D. Haramija (ur.), *Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta: 50 let: zbornik* (Revija za elementarno izobraževanje, let. 4, pos. št.) (str. 180–196). Založba PEF, Pedagoška fakulteta.
- Krajnc, I. (2003). *Vloga za pridobitev mnenja Sveta za visoko šolstvo o študijskem programu »Splošna medicina« Medicinske fakultete Univerze v Mariboru*. Univerza v Mariboru, Medicinska fakulteta.

- Krajnc I., in Pivec, G. (ur.). (2022). *Medicinska fakulteta Univerze v Mariboru: monografija o ustanovitvi*. Univerzitetna založba.
- Lepičnik Vodopivec, J. (2011). Oddelek za predšolsko vzgojo. V D. Haramija (ur.), *Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta: 50 let: zbornik* (Revija za elementarno izobraževanje, let. 4, pos. št.) (str. 132–142). Založba PEF, Pedagoška fakulteta
- Lorber, M. (ur.). (2024). *Univerza v Mariboru, Fakulteta za zdravstvene vede. Informacije o študiju 2024/2025*. Univerza v Mariboru, Fakulteta za zdravstvene vede.
- Modic, M. (2023). Pregled programov izobraževanja na področju varstvoslovja na Fakulteti za varnostne vede Univerze v Mariboru. V G. Meško (ur.), *Znanstveno raziskovanje in pedagoška dejavnost Fakultete za varnostne vede Univerze v Mariboru (1973–2023)* (str. 43–75). Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba.
- Nemec, J. (2010). *Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede: 50 let znanja in tradicije*. Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede.
- Nemec, J., in Turk, J. (ur.). (2005). *Fakulteta za kmetijstvo: 45 let*. Fakulteta za kmetijstvo.
- Pajnikihar, M. (ur.). (2018). *Univerza v Mariboru Fakulteta za zdravstvene vede – 25 let odličnosti*. Univerza v Mariboru, Fakulteta za zdravstvene vede.
- Pajnikihar, M., Šostar Turk, S., in Lahe, M. (ur.). (2013). *20 let Fakultete za zdravstvene vede Univerze v Mariboru*. Univerza v Mariboru, Fakulteta za zdravstvene vede.
- Pavlakovič, B. (ur.). (2017). *Fakulteta za turizem: visokošolski strokovni, univerzitetni in magistrski študijski program Turizem*. Univerza v Mariboru, Fakulteta za turizem.
- Pečovnik-Balon, B., Borko, E., Brumec, V., Brumen, T., Čizmarevič, B., Flis, V., Hojs, R., Golob, M., Jejič, K., Krajnc, I., Moge, R., Pahor, D., Pivec, G., Rebolj, D., Rozman, I., Skok, P., Sterger, A., Stožer, A., Toplak, L., in Žibrat, E. (2014). Pedagoški profil Medicinske fakultete Univerze v Mariboru. V I. Krajnc, M. Čordašević, A. Crnjac, B. Čizmarevič, R. Hojs in B. Pečovnik-Balon (ur.), *Deset let Medicinske fakultete Univerze v Mariboru: nastanek in delovanje Medicinske fakultete Univerze v Mariboru – stičišče skozi čas prebojenih poti na področju izobraževanja v medicini v Mariboru* (str. 81–84). Medicinska fakulteta.
- Podlogar, P., in Zupan, A. (ur.). (2009). *Zbornik 50 generacij Fakultete za organizacijske vede Univerze v Mariboru*. Založba Moderna organizacija Fakultete za organizacijske vede Univerze v Mariboru.
- Polajnar, A. (ur.). (2025). *30 let Fakultete za strojništvo*. Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba (v tisku).
- Prebešek, P. (ur.). (2021). *60 let študija tehnike v Mariboru*. Univerzitetna založba Univerze v Mariboru. <https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/524>
- Puhaj, S. (2011). Oddelek za športno treniranje. V D. Haramija (ur.), *Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta: 50 let: zbornik* (Revija za elementarno izobraževanje, let. 4, pos. št.) (str. 143–146). Založba PEF, Pedagoška fakulteta
- Sotlar, A., Knap, N., Britovšek, M., in Dobovšek, B. (ur.). (2013). *40 let spominov na razvoj varstvoslovja*. Fakulteta za varnostne vede, Univerza v Mariboru. https://www.fvv.um.si/40/40 let_ZBORNİK_WWW.pdf
- Sotlar, A., Zahirovič, A., Modic, M., in Erjavec, B. (ur.). (2023). *Od notranjih zahtev do varstvoslovja – zgodba o nastajanju in razvoju Fakultete za varnostne vede*. Univerzitetna založba Univerze v Mariboru. <https://doi.org/10.18690/um.fvv.7.2023>
- Trauner, L. (ur.). (1994). *Univerza v Mariboru, Tehniška fakulteta: 1959–1994*. Tehniška fakulteta. Univerza v Mariboru, Fakulteta za energetiko. (2024). *Univerza v Mariboru, Fakulteta za energetiko*. <https://www.fe.um.si/>
- Univerza v Mariboru, Fakulteta za logistiko. (n. d.). *Zgodovinski razvoj*. <http://old.fl.um.si/onas/splosno/zgodovinski-razvoj/>
- Univerza v Mariboru, Fakulteta za zdravstvene vede. (2023). *Univerza v Mariboru, Fakulteta za zdravstvene vede: 1993–2023: 30*. Univerza v Mariboru, Fakulteta za zdravstvene vede.
- Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta. (2022). *Strateški razvojni načrt Pedagoške fakultete UM 2022–2030*. Strateski-razvojni-nacrt-UM-PEF-2022-2030.pdf
- Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta. (2021). *Študij*. <https://www.pf.um.si/studij/>

- Vaupotič, N. (2011). Predstavitev fakultete. V D. Haramija (ur.), *Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta: 50 let: zbornik* (Revija za elementarno izobraževanje, let. 4, pos. št.) (str. 296–303). Založba PEF, Pedagoška fakulteta.
- Weiss, J. (2011). Oddelek za glasbo. V D. Haramija (ur.). *Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta: 50 let: zbornik* (Revija za elementarno izobraževanje, let. 4, pos. št.) (str. 81–90). Založba PEF, Pedagoška fakulteta.
- Zmazek, B. (ur.). (2021). *Ustvarjamo poklice prihodnosti: FNM v 2021*. Univerza v Mariboru, Fakulteta za naravoslovje in matematiko. https://www.fnm.um.si/wp-content/uploads/2018/04/1_FNM_predstavitvena-brosura_185-x-255-mm_SLO_2021_Letopis_fin.pdf